

Bolševikai rengiasi karui

Karinis konfliktas tarp Sovietų Rusijos ir JAV yra neišvengiamas. – Bolševikai pirmieji gali užpulti Ameriką. – Tarptautinė padėtis yra pavojinga.

Wichita, Kan. — Ori- nių pajėgų generolas, ka- ro metu buvęs sąjungin- kinkų vadas Pacifike, George C. Kenney, gegu- žės 1 d. kalbėdamas Ro- tary klubo pobūvyje, pa- reiškė, kad Sovietų Rusi- ja gali kiekvienu metu pradėti puolamąjį karą, nukreiptą prieš JAV. "Agresyvinės tautos, ge- nerolas kalbėjo, visada metasi į karą, kai tik jos jaučiasi pakankamai sti- prios jį laimėti". Jis ne- mano, kad Sovietų Rusi- ja yra tam jau pasiren- gusi, bet ji stengiasi to siekti, kiek galima grei- čiau. Sovietų Rusija jau dabar turi didžiausią sa- sausumos armiją, didelį

povandeninį laivyną ir daugiau orlaivių negu JAV. Tarp jų yra keli šimtai oro tvirtovių B-29. JAV dar pralenkia savo geresniu techniniu pa- sirengimu, bet jis negali pasakyti, kiek tas ilgai truks. Kai tik Sovietų Rusija jausis pakanka- mai turinti atominę bei hidrogeninių bombų, ji nesusilaikys pirmiausia nepuolus JAV. "Sovietų doktrina yra tokia, pa- brėžė generolas, kad ji neišvengiamai veda į ka- rą tam jau pasiren- gusi, bet ji stengiasi to siekti, kiek galima grei- čiau. Sovietų Rusija jau dabar turi didžiausią sa- sprogti dėl nedidelės di- plomatų paklaidos.

Baisūs tremimai Pabaltyj

Estų jau mažai beliko. – Šiomis dienomis vėl tūkstančiai lietuvių ir latvių vežami į Sibirą. – O pasaulis vis dar tyli.

Stockholm. — Švedų planingai siekia tų kraš- tų gyventojus išnaikinti: viena, dėlto, kad jais ne- gautomis iš Pabaltyjo ži- niomis, praneša, kad pas- kutiniu laiku bolševikai sugaudė ir išvežė tūks- tančius estų, kurie mažai jau beliko. Estijos sosti- nė Talinas atrodo visai jau rusiškas ir kariuo- menės pripildytas mies- tas. Estijai priklausan- čiose salose, kaip Dago ir Samko, kurios paverstos karinėmis bazėmis, be- veik visi gyventojai iš- vežti.

Laikraštis iš patikimų šaltinių gavęs žinių, kad šiomis dienomis prasidė- jęs didelis "valymas" ne tuo, kad nekaltus Lietuvoje ir Latvijoje. Bolševikai reguliariai ir

paaningai siekia tų kraš- tų gyventojus išnaikinti: viena, dėlto, kad jais ne- pasitiki karo atveju, o antra, visą Baltijos pa- marij nori padaryti rusi- šką. "Valymai" pasidarė dar žiauresni po inciden- to su amerikiečių lėktu- vu.

Šias pačias žinias pa- kartoja ir United Press amerikiečių laikraščiuo- se. Tačiau šie faktai — nekaltų žmonių ir tautų naikinimas jau seniai ži- nomas, tik pasaulis vis dar tyli. UN svarsto žmogaus teisių chartą, bet, atrodo, daugiau su- sirūpinusi, kad bolševikų atstovas nedalyvauja, o ne tuo, kad nekaltus žmones gintų nuo tokių "atstovų".

GEGUŽĖS DEMONSTRACIJOS BERLYNE

Berlynas. — Kėlusi daug nerimo gegužės pi- moji, vadinama "Darbo diena", praėjo Berlyne gana ramiai. Masiniai mitingai buvo abejojami Berlyno dalyse, bet visiškai skirtingi. Vakariečių zonoje minia buvo laisva ir džiaugsminga. Be jo- kios rezisūros ji kėlė ovacijas kalbėtoja m s, džiūgavo, buvo prislinku- si net prie rusų zonos, nuplėšė raudonąją vėlia- vą, apmetė policininkus akmenimis. Vakariečių policija minios įsikarš- čiavimą suvaldė ir jokių rimtesnių incidentų ne- buvo.

Tuo tarpu rytinėje bol- ševikų zonoje buvo sure- žisuoti "raudonieji para- dai", tokie, kaip būna Maskvoje ir kituose už- imtuose kraštuose. De- monstrantai nešė Lenino ir Stalino paveikslus, plakatus, iš anksto pa-

rengtus šūkius. Kam bu- dau įsakyta, šūkavo, o ki- ti ėjo eilėmis, kaip sura- kinti vergai. Žmonės "džiaugėsi" iš prievartos.

Kova prieš komunizmą

Swampscott, Mass. — Praeitą savaitę pabaigoje įvyko šios valstybės Amerikos Katalikų Duk- terų organizacijos sei- mas. Jo Ekscelencija ar- kiviškas Richard J. Cushing, D. D. pasakė pamokslą Šv. Jono Evan- gelisto parapijos bažny- čioje. Jis ragino seimą stoti kovon prieš komu- nizmą.

Seime dalyvavo apie 1,000 atstovių. Seimas, išklauses J. E. arkivys- daino kalbos, priėmė re- zoliuciją, kad valstybės Kongresas priimtų bilių ir paskelbtų Didžiąjį Penktadienį valstybės švente.

ACHESON REIKALAUJA SUTARTIES AUSTRIJAI

Washington, D. C. — Jung. Valstybių sekretorius Dean Acheson parei- kalavo, kad 4-ri didieji sudarytų taikos sutartį su Austrija. Rusija vil- kindama nenori Austri- ją paleisti iš rankų.

Dvylikos tautų Šiaurės Atlanto tarybos susirin- kimas bus gegužės 15 d. Londone. Acheson turės pasitarimą su Britanijos ir Prancūzijos užsienio ministrais. Neabejojama, kad tame susirinki- me bus iškeltas Austri- jos klausimas. Taip pat bus kalbama apie Vokie- tiją.

"Proletarai vienykitės apie Titą"

Belgradas — Centrali- nis Jugoslavijos komu- nistų patrijos komitetas gegužės 1-mos dienos proga išleido atsišauki- mą į viso pasaulio mark- sistus, nusivylusius so- vietų politiką ir prakti- ka, kviesdamas juos bur- tis apie Jugoslaviją ko- vai už atitaisymą tarp- tautinio revoliucinio ju- dėjimo, kurį Stalinas yra nukreipęs nuo Lenino nustatytų pagrindų.

TAVO APGYNIMO...

Tavo apgynimo, Dieve šaukiame, Dieve, meldžiam Tavo palaimos, Iš dangaus malonių aukšto skliauto Saugok mus, globok ir veski mus.

Te visam pasauly vėtros užia, Su Tavim mirtis nebus baisi, — Su Tavim mes švėsime gegužį, Su Tavim mes kelsimės visi.

1941.

Tavo valioj, Dieve, mūsų viltys, Tavo rankoj mūs tėvų namai, Tavo saulėn mes kaip mažos smiltys, Šia žeme keliaujam neramiai.

Te visam pasauly vėtros užia, Su Tavim mirtis nebus baisi, — Su Tavim mes švėsime gegužį, Su Tavim mes kelsimės visi.

Bern. Brazdžionis

ĮSAKĖ UŽDARYTI RUMUNIJOS ĮSTAIGAS

Washington — Jung. Valst. vyriausybė įsakė uždaryti laike dviejų sa- vaičių Rumunijos preky- bos įstaigas New Yorke. Tas reikalavimas mo- tyvuojamas tuo, kad vei- kla Rumunijos agentū- ros, žinomos Rumunijos Prekybos Attache Įstai- gos ir Rumunijai Siunti- nių Įstaigos vardais, yra neteisėtas praplėtimas Rumunijos atstovybės konsularinių funkcijų. Šis Jungt. Valstybių vy- riausybės žygis gali būti laikomas atsakymu į Jung. Valst. Informaci- nės tarnybos biuro užda- rymo Bukarešte.

Jung. Valstybės savo atsakymo notoje griežtai paneigia, kad informaci- nės tarnybos biuras būtų

buvęs įsivėlęs į konspi- racinę veiklą prieš Ru- munijos režimą. Jung. Valst. notoje sa- koma: "Jung. Valstybės yra įsitikinusios, kad Ru- munijos ir kitos laisvojo pasaulio tautos šiuos Rumunijos vyriausybės tvirtinimus laiko baime

laisvosios informacijos. Toji baimė matoma iš Rumunijos vyriausybės taikomų priemonių, tu- rinčių tikslą, nutraukti Rumunijos tautos kon- taktą su Jung. Valstybė- mis ir kitų tautų demo- kratijomis".

SKANDALAS DĖL MCCARTHY

Washington, D. C. — Jung. Valstybių Senate dėl senatoriaus McCar- thy iškeltų kaltinimų, kad valstybės departa- mente yra įsibrovę komunistai, kurie dirba priešvalstybinį darbą, kilo smarkūs ginčai.

Senatorius Lucas pa- vadino senatorių McCar- thy "melagiu". Vice prezi-

dentas Barkley buvo pri- verstas sudrausti Lucas ir priversti jį sėstis.

Jeigu būtų įrodyta, jog kaltinimai prieš valsty- bės departamentą yra melagingi, Senatorius Neely (demokratas iš West Virginia) pareika- lavo, kad "kaltininkai būtų prašalinti iš dorų žmonių tarpo".

NEGALI BŪTI NEITRALUMO

Boston, Mass. — Gegu- žės 1 d., gubernatorius Paul A. Dever kalbėda- mas masiniam veteranų susirinkime, tarp kitko, užsiminė apie komuniz- mą. "Negali būti jokio neutralumo tarp komu- nizmo ir demokratijos", pareiškė gubernatorius. "Mes turime pasirinkti ir stoti arba po Kremliaus raudonąją arba po JAV

žvaigždėtąją vėliavą". Jis apibūdino komuniz- mą kaip grubią materia- listinę filosofiją, kuri yra rytietiškos kilmės ir pagoniško charakterio. Ji paneigia žmogui laisvę gyventi pagal savo sąži- nę ir amžinybės paskir- tį. "Šaltasis karas, anot gubernatoriaus, yra tai dviejų nesutaikomų pa- saulėžiūrų grumtis".

Priėmė bilių prieš draudimą

Washington, D. C. — Jung. Valstybių Atstovų Rūmai 200 balsų prieš 27 priėmė bilių prieš drau- dimą streikuoti. Prieš savaitę tą bilių priėmė Senatas. Dabar lieka tik Prezidentui pasirašyti.

Šis bilius atima teisę teismui drausti streikus. Tai yra didelis darbinin- kų laimėjimas.

RAUDONASIS PARADAS MASKVOJE

Maskva. — Gegužės 1 Parado tikslas buvo d. proga Maskvoje buvo pademonstruoti Sovietų milžiniškas paradas mi- nios ir karinių pajėgų. Jis nei kiek nesiderino Svetimų valstybių karo atstovai pareiškia, kad parade pirmą kartą matė sprausmišius lėktuvus (jet) ir keliasdešimts keturmotorinių lėktuvų (tipo B-29). Parodyti bu- vo ir didieji Stalino tan- kai. Paradui vadovavo Stalino sūnus Lt. Gen. Vassilij Stalin. Buvo ir žmonių pasitikėjimą Raudonąja armija ir kurstyti juos prieš "ka- pitalistinį pasaulį".

Suglaustos žinios

▲ Prezidentas Truman įteikė Senatui ratifikuoti sutartį su Kanada. Sutartis apima JAV ir Kanados susitarimą dėl Niagaros upės, kuri numatoma panaudoti elektros jėgainėms.

▲ Amerikos karo laivynas, vienas kreiseris ir trys naikintuvai, gegužės mėn. pradžioje antrą kartą aplankys Ispaniją, įplaukdamį į Palm uostą Mollorcoje. Tai laikoma Ispanijos ir JAV artėjimo ženklų.

▲ McArthur, Japonijos valdytojas, naujos konsti- tucijos 3-jų metų sukakties proga, pareiškė mintį, kad japonų komunistų partija būtų uždrausta.

▲ Adm. Forrest P. Sherman įtikino Atstovų Rū- mų komisiją skirti 350 milijonų dolerių laivyno pa- tobulinimui ir, tarp kitko, statymui povandeninių laivų, kurie būtų varomi atominės energijos.

▲ Nicholas Plastiras sudarė koalicinę demokrati- nių partijų Graikijos vyriausybę, į kurią įeina 10 liberalų, 7 progresyviai ir 6 socialdemokratai.

▲ Čekija uždarinėja savo konsulatą Londone, Paryžiuje ir Budapešte. Konsularinės pareigos pave- damos atstovybėms. Londone ir Paryžiuje greičiau- siai uždaro savo konsulatą dėl to, kad rengiasi pa- prašyti šiuos kraštus atšaukti savo konsulus iš Če- koslovakijos.

▲ Kinų komunistai užėmė Hainano salą, ruošiasi pulti Chushan salą, kuri yra Kinijos pakrastyje apie 100 mylių į pietus nuo Shanghajaus ir 330 mylių į šiaurę nuo Formozos salos.

▲ Raudonasis Canterbury dekanas, dr. H. John- son, buvo to miesto studentų nušvilptas, kai, varyda- mas Maskvos propagandą, jiems kalbėjo, kad yra re- ligijos laisvė sovietų sąjungoje.

“RAUDONŲJŲ PERVERSMAS AMERIKOJE”

Mosinec, Wisc. — Tikslu parodyti, koks būtų gyvenimas po raudonąja valdžia, tariamieji komunistai, Amerikos Legijono nariai, įvykdė “perversmą”. 2000 gyv. Mosinec, (Wisc.) mieste, “suėmė” policijos viršininką ir “nubaudė mirties bausme”, kadangi jis “atsisakė pripažinti sovietinę valdžią”.

“Raudonoji armija” areštavo miesto mayorą ir “greita ataka” užėmė City Hall. “Raudonasis komisaras” 6:13 val. rytą įsiveržė į majoro butą ir jį ištraukė iš lovos. Po valandos raudonoji vėliava plevėsavo ant City Hall, kaip ženklas “Jung. Sovietinių Amerikos Valstybių”. Valdininkai ir kunigai buvo suvaryti į spygliuotomis vielomis aptvertą koncentracijos stovyklą. Mokyklose tuojau pasirodė komunistų

Uždarė komunistų partiją

La Paz. — Bolivijos vyriausybė šio mėnesio 11 uždarė Bolivijos komunistų partiją. Policijos daliniai La Pazoje ir kituose miestuose areštavo 50 svarbiausių komunistų vadų. Suimant vieną komunistų partijos lyderį, žuvo vienas policininkas. Oficialiame pranešime komunistų partija kaltinama, kad ji siekianti Pietų Amerikoje sukurti Sovietų sąjungą ir pareiškia, kad sąmokslininkų galva yra Brazilijos komunistų partijos lyderis Luis Carlos Prestas.

LDS Seimas

Š. m. birželio 4 ir 5 d. So. Bostone šaukiamas metinis ir kartu jubiliejinis Amerikos Lietuvių Katalikų Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos (LDS) seimas. Seimas bus pradėtas iškilmingomis pamaldomis ir pamokslu šv. Petro parapijos bažnyčioje. Po pamaldų bus posėdžiai bažnyčios salėje.

Kiekviena LDS kuopa siunčia į seimą vieną atstovą, jei nėra daugiau dešimties narių, arba po vieną atstovą nuo kiekvienos dešimties narių, jei yra daugiau; likutį virš dešimties narių laikyti pilna dešimtimi. Apskritys siunčia po du atstovus. Atstovų įgaliojimus turi pasirašyti kuopų bei apskričių valdybos (dvasios vadai, pirmininkai ir sekretoriai).

LDS kuopas ir apskričius prašome tuojau atstovus išrinkti ir pranešti Centro Valdybai jų pavardes (kas ir kiek išrinkta). Taip pat prašome iš anksto parengti ir prisijusti savo sumanymus, pasiūlymus ir pageidavimus. Centro Valdyba, juos apsvačiusi, skelbs “Darbininke”, kad iš anksto visi galėtų su jais susipažinti ir į seimą atvyktų jau pasirengę pareikšti savo nuomonę.

LDS CENTRO VALDYBA

KUN. P. M. JURAS, PIRMININKAS,
ANTANAS F. KNEIŽYS, SEKRETORIUS.

Gegužės Mėnesio Knygutė

Gegužės mėnuo yra skiriamas ŠVČ. P. MARIJOS garbei. Lietuvoje žmonės kaimuose rinkdavosi ir berželiais nukaisytas seklyčias ir ten suklaupe prie Dievo Motinos paveikslu užtraukdavo SVEIKĄ MARIJĄ, DIEVO MOTINĄ! Palaikykime tas gražias tradicijas ir čionai Amerikoje — melskimės prie Marijos per gegužės mėnesį.

“Darbininke” administracijoje galima gauti GEGUŽĖS MĖNESIO Knygutę, kurioje yra labai gražūs skaitiniai kiekvienai dienai per visą gegužės mėnesį. Ji turi 184 puslapius. Kaina tik 50c. Norintieji knygutę įsigyti, įdėkite į konvertą 50c. su kuponu ir užduodate:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

prisiųskite mums ir tuojau gausite minėtą knygutę.

Siunsti siūnti \$..... ir prašau prisijusti “GEGUŽĖS MĖNESIO” knygutę.

Vardas.....

Adresas.....

Alaska bolševikai pultų raketomis

Philadelphia. — Rusų jūrininkas inžinierius Viktoras Martunek, pabėgęs iš Svirlag prie Leningrado (Petrapilio) ir pasiekęs Ameriką, advokatui Ivan M. Czap pareiškė, kad Sovietų Rusija turinti įrengus Ark-tikoje ir Baltijos jūroje zazes, iš kurių ji gali galingsiomis raketomis apšaudyti Švediją, Norvegiją ir Alaską. Pabėgėlis tuo tarpu yra laikomas arešto namuose Norristown, Penna. Senatorius Erdward Martin (Pa.) įteikė Senatui prašymą tu inžinierių paleisti ir duoti jam teisę apsigyventi JAV.

Tuo būdu buvo pavaizduota tikrovė, kokia ji yra komunistų užvaldytuose kraštuose ir kokio likimo susilauktų amerikiečiai, jeigu šis raudonasis maras čia įsigalėtų.

Japonijos komunistų vadas traukiamas į teismą

Tokyo. — Japonų komunistų partijos generaliniam sekretoriui Kiyuchi Tonada yra keliami byla už krašto išdavimą. Jis kaltinamas prašęs Sovietų Rusiją paleisti iš nelaisvės tik tuos japonų belaisvius, kurie yra komunistams palankūs ir paleisti pažada įrašyti į komunistų partiją.

Vajus nepriklausomybei

Gegužės 15 d. Jung. Valstybėse bus vedamas plačiu mastu Taupymo Bonų vajus. Vajus tęsis iki liepos 4 dienos. Šūkis: “Taupyk savo nepriklausomybei; pirk U. S. Saving Bonds”.

LIE VYKSIAS Į MASKVĄ

Paryžius, Prancūzija— Jungtinių Tautų sekretorius Trygve Lie vyksias gegužės 10 d. į Maskvą asmeniškai kalbėtis su Stalinu, kad išgelbėtų Jungtinių Tautų egzistavimą. Lie planuoja sušaukti pasaulio tautų konferenciją, kad išvengtų trečiojo karo.

Valstybės departamentu oficialūs sluoksniai pareiškia, kad jie žiūri skeptiškai į Trygve Lie vizitą ir kritiškai priims betkokius jo pasiūlymus, gautus iš Stalino.

Rastas Baltijos jūroj gelbėjimosi kostiumas

Stockholmas — Gegužės 3 d., kaip pranešė švedų orinių pajėgų valdininkas, buvo rastas Baltijos jūroje į pietus nuo Gottland salos U.S. jūrininkų gelbėjimosi kostiumas (lifejacket) su “USN” ženklais.

Spėjama, kad tas kostiumas priklauso balandžio 8 d. bolševikų nušauto virš Baltijos jūros U.S. lėktuvo “Privateer” igulos nariams. Tas pats pranešėjas sako, kad tas kostiumas buvo aprūpin-tas deguonies atsargomis ir kišenėse buvo lemputė, keletas signalinių šovinių (petardų) ir pora veidrodžių. Tas kostiumas yra perduodamas Jung. Valst. orinių pajėgų štabui Wiesbadene.

Senatvės pašalpa padidinama

Washington, D. C. — Senato finansų komitetas, kuris studijuoja socialės saugos sistemą, nubalsavo pakelti senatvės pašalpą 90 procentų.

Mirė Markevičienė

Gegužės 3 d. mirė Anastazija Markevičienė (Mikštenaitė), 73 m. amž., gyv. 2 Hardy St., So. Bostone. Velionė pašarvota savo namuose. Yra kilusi iš Panevėžio. Amerikoje pragyveno apie 45 metus. Paliko dideliame nuliūdime vyrą Rapolą Markevičių, sūnų ir tris dukteris.

Laidojama iškilmingai šeštadienį, gegužės 6 d., 9:30 val. rytą iš Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios Senos Kalvarijos kapinėse. Gimines ir bendrai visi kviečiami dalyvauti a. a. Anastazijos Markevičienės šermyne-se ir laidotuvsė. Patar-nauja Juozas Kasperas, laidotuvių direktorius.

Nemuno Ilgesys.

poezija. Parašė J. Aistis. Išleido Lietuvos Pranciškonai. 78 pusl. Kaina \$1.00.

KONRAD ADENAUER,

vakarinės Vokietijos kancleris lankėsi Berlyne (kairėje). Jo apsilankymo metu buvo užtraukta šovinistinė vokiečių giesmė “Vokietija visam pasauliui”. Dešinėje vakarų Berlyno burmistras (mayoras) Ernst Reuter.

Pavergtoje Lietuvoje

Menas dūsta

“Tiesa” (2.26) rašo apie “Lietuvos dailininkų ataskaitinę dailės parodą” Vilniuje. Parodoj vyravusi skulptūra. “Tiesa” visą parodą aštriai puola. Ji “labai silpna, dargi žymiai silpnesnė negu 1948-9 metų ataskaitinė paroda tiek kūrinių vertės atžvilgiu, tiek ir savo kūrinių tematikos aktualumu.” Kaltinamos mokyklos, kaltinami dailininkai, kad nesą įsijungę į gyvenimą ir “nespėja dargi vilktis tų įvykių uodegoje”. Priežastys: dailininkai neįsisąmoninę “marksistinę — leninišę doktriną”. Šitas “atsilikimas uodegoje” pažymėtinas ypač po to, kai peritais metais kompartija buvo sugabenuši dailininkus į kolchozus, kad jie ten pagyventų ir naujo įkvėpimo pasisemtų. Negelbėjo. Nes kur laisvės nėra

— meno būti negali.

Pažymėtina taip pat, kad tuos bolševikinius pamokslus sako S. Trečiokaitė - Zebenkienė ir V. Mackevičius. Ta pati Trečiokaitė, kuri išaugo Kauno dailės mokykloje ir ten buvusioj kulturbolševizmui palankioj atmosferoje, virtusi jau anais laikais bolševikų agente. Dabar ji atsikokia ypačiai savo profesoriams už ano meto... toleranciją... (ELI).

— “Tiesa” smarkiai puola Skapiškio valsčiaus “kolchozinius”, kad jie nenori naikinti Lietuvos miškų: esą labai atsilikę miško kirtimo darbe. Visai eilė “kolchozininkų” visiškai nebuvo išvykę miškų darbams. Dar blogiau vykdomi miškų išvežimo darbai: — Garbė tiems mūsų tautiečiams, kurie atsisako nuo Lietuvos šio brangaus turto naikinimo.

Amerikos lietuviai ruošiasi vykti į Romą

Sventasis Tėvas Popiežius Pijus XII savo maldoje šventiesiems Metams pareiškė: “Tebūna šventieji Metai visiems apsiplavimo ir šventėjimo, vidaus gyvenimo ir atsilyginimo metai, didelio atsiver-timo ir dovanojimo”.

Numatoma, kad 1950 metuose daugiau kaip 350,000 maldininkų ir svečių iš Amerikos aplankys Romą. Iš kitų kraštų suvažiuos laivais, lėktuvais, traukiniais, autobusais, automobiliais, dviračiais ir sklis pėsti į Romą keli milijonai katalikų įgyti visuotinius jubiliejinus atliadus.

Kunigų Vienybės ruošiamas ekskursija duodas lietuviams gražią progą atlikti kelionę į Romą ir į Europos šventoves — Fatimą ir Lūrą. Ekskursijos planai nustatyti ir jau pradėdama registracija. Brošiūrėlės — lapeliai su visomis informacijomis — jau pasiūsti visoms parapijoms ir lietuvių laikraščiams. Lietuvių kelionė užgyrė Arkivyšk. Richard J. Cushing, vysk. John J. Wright, vysk. Petras Bučys, MIC, kun. L. Tulaba, Šv. Kazimiero Lietuvių Kolegijos Romoje rektorius ir kiti.

Pakartojant Popiežiaus laiško žodžius: “Nelieka nieko kito, kaip tik paraginti jus, o mylimieji sūnūs, šiais atsitiesimo metais skaitlingai ke-

liauti į Romą — čia taip pat gyvena ir visų Tėvas, kuris meilingai ištiestomis rankomis laukia jūsų”.

Prašome visus interesuojančius lietuvius pasiimti brošiūrėlę prie bažnyčios durų, klebonijoje arba lietuvių laikraščių administracijoje, ir plačiau susipažinti su Amerikos lietuvių tautinės ekskursijos planais.

Svarbu, kad kuo anksčiau užsakytumėte vietas kelionėi. Dauguma keliautojų vyks lėktuvu, nes tik vieną dieną trunka perkristi Atlantą. Laivu — viena savaitė. Kas pageidauja laivu, tai nedideliam skaičiui bus galima užsakyti vietas, jei greitai laiku tai praneš. Laivas išplauks savaitę anksčiau. Juo keliaujantieji susitiks su kitais lietuviams maldininkais Fatimoje. Iš čia visi kartu aplankys numatytas šventoves ir Romą.

Prisimintini dar ir šie Popiežiaus žodžiai: “Gera žinoma, kad tokia kelionė ne visiems yra patogū, ypač gi ne-turtingiesiems ir toli gyvenan-tiems. Bet jei su pasiaukojimu dirbama dėl žemiško gėrio, kodėl nesitikėti, kad gausios minios, nebedamos nepasaulio šalių užplūs Romą pra-togumų ir vargo, iš visų pa-kyti daugiškojo gėrio”.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Brangusis Redaktoriau,

Tamstos padrašintas imuos plunksnos pasidalinti pirmais išpūdziais N. Pasaulyje. Kas esu, iš kur ir ko čia atvykau, turbūt, netenka kalbėti.

Jau 26 dieną balandžio mėn., anksti rytą, laivas Gen. Stuart Hentzelman atgabeno mūsų benamių imigrantų minią iš Bremerhaven į Bostono uostą. Žiūrėdamas iš laivo į Bostono žiburėlius, buvau apimtas džiaugsmo ir baimės jausmų. Džiaugiaus palikęs Vokietiją su dypukų “campais”, kur mes visi buvo nenekčiamais “Auslanderiais”, ir atvykęs į USA, tą nenumatytą galimybių kraštą. Iš kitos pusės baiminaus nežinodamas, kas mane ir kitus laukia čia Amerikos kontinente. Juk, Brangus Redaktoriau, gerai žinai, kad teko girdėti visokių gandų. Vieni tarė, kad čia būsimė vėl tokiais pat nekėnčiamais atėjūnais, kokiais buvome vokiečių krašte, kad net ir mūsų senesniems išsviams lietuviams esame nusibodę ubagai, kad jie nesupranta mūsų patirtų vargų, kad čia su mumis elgsis kaip su baltais negrais ir t.t....

Kai po laive atliktų formalumų, išlipome iš laivo ir laukėme maito kontrolės, mus aplankė įvairių draugijų atstovai nuosirdžiai duodami įvairių patarimų, kaip reikės statyti pirmus žingsnius naujo maito kontrolės. Juk nepaslapstis, kad nacių ir vėlesniais laikais “campuose” nevienam buvo atimtas paskutinis dar iš Lietuvos pasiimtas laikrodinis ar kryželis. (Mano paties kanaunikišką kryžių sudarojo GESTAPO). Čia gi buvome sutikti ne vagių gaujos, bet malonių pareigūnų, kurie maito kontrolę atliko su džentelenu mandagumu, ir aš nespėjau apsidairyti, ką mano “baksai” buvo pažymėti žodžiu “Pass”, atseit, viskas atlikta, eik toliau. Kai susilęs prakaitavau uždarinėdamas savo baksą, mandagus Customs valdininkas padėjo uždaryti mano sulūžusį lagaminą, nebijodamas susitepti rankų. Supratau, kad atvažiavau pas draugus, o ne pas kietiširdžius biurokratus.

Po maito kontrolės, apspito mus pažįstami ir įvairių “Agency” atstovai. Nei vienas nebuvo užmirštas, kiekvienas gavo bilietą ir keletą “žaliukų” (dolerinių), aprūpinti pirmus būtinus reikalus. Čia buvo ir juoko ir ašarų (iš džiaugsmo) sutikus gimines ir pažįstamus...

Man BALFO pirmininkas per savo įgaliotinį p. Laučką pranešė, kad yra parūpintas viešbutis ir pastogė. Tačiau, BALFO gerumu neteko pasinaudoti, nes mano prietelis p. Al. Zagurskis ir girdėti nenorėjo, kad vykčiau kur į viešbutį. Ir kiek jis vargšelis su p. Laučka ir Mrs. G. S. Tattan, Social Worker Div. of Immgr. and Americ. privargo kol mane išplėšė iš T.A.S. (Traveller Aid Society). Mat mano assurance buvo parašyta, kad važiuoju kaip “carpenter” ir ne per NCWC, o per DP Komisiją, taigi TAS norėjo mane sugloboti savotiškai. Atsipilaidavus nuo TAS apspito mane būrys dar iš Lietuvos pažįstamų kunigų (jų tarpe kun. Klimas, Patlaba, Znotinas ir kiti) ir kai su p. Zagurskiu rengemės leistis į So. Boston 255 W. 3rd Street buvome “suimti”, malonus būvome “suimti”, malonus būvome “suimti”. Abračinskas nelėido

mums eiti, bet su savo auto atvežė iki pat durų...

Kiek atspūpęs nuo kelionės ir pasistiprinęs, pradėjau toliau dairytis, vis dar nepasitikėdamas, galvoju, tai tik toki pradžia maloni ir svetinga, bet nemalonumai prasidės vėliau, bet kur tau. Dar tą patį vakarą aplankė mus dvi malonios viešnios (p. P. Višniauskienė su drauge) teiraudamosios naujai atvykusio “Dypuko”, po malonaus pokalbio, kaip pasakė, “batams” ištiesė po keletą žalių popierėlių. Brangus Redaktoriau, nesvarbu buvo gautas pinigas, bet svarbu toji kilni širdis ir įsijautimas į kito padėtį! Po to sekė ištisa eilė staigmenų, su kuo tik susitikau (jie visi man nepažįstami žmonės), kaip antai p. Waleckai, Veniai, Averkai, Trainavičiai ir daugis kitų, visur buvo tas pats, reikėjo matyti tą iki ašarų susidomėjimą mūsų gyvenimu ir mūsų vargais. Žinai, Br. Redaktoriau, kaip pasidarė ant dūšios lengva ir malonu, supratau, kad atvykau netik pas draugus, bet pas brolius, kurie kad ir Amerikoje gimę ir čia augę, neprarado šilto jausmo savo tėvų žemei ir mums naujai čion atvykusiems, tos tėvų žemės jėga netekusiems...

Supratau, kad mes tarpe tokios kilnios dvasios žmonių nežūsime, kad čia sudarysime vieną bendrą lietuvišką šeimą ir bendrai ugdytume jėgas laisvinti pavergtai Tėvynei iš melo, priespaudos ir neapykantos vergijos.

Atskiras žodis, Mielas Redaktoriau, priklauso Jūsų mylimam kunigui klebonui Virmauskui. Aš su juo anksčiau nebuvau pažįstamas! Tik mane pamatęs, tuoj sušuko: “Mano klebonija Tau atidara, eik valgyk, gyvenk!” Žinai, Redaktoriau, prisipažinsiu, Vokietijoje girdėjau plepant, kai nuvažiuos Amerikon, tai tavęs neįsileis bažnyčion, išvarys lauk, eis pas žydą plauti puodų ir t.t. Nieko panašaus, anie plepalai tai šmeižtas ir melas! Jūsų klebonas turėdamas tūkstantį įvairių reikalų, suranda kiekvienam laikui, vienam patarimas, kitam centas, trečiam padrašinimo žodis, ir taip kasdien! Duok Dieve jam jėgų eiti jo sunkias, bet garbingas pareijas! Apie kun. vikarus jau rašiau, nenuostabu, kad turėdami tokį vadą, bus vertais jo įpėdiniais.

Ką dar galėčiau Tau, Brangus Redaktoriau, parašyti, o būtų dar daug ko, tuo tarpu išlieju tik tai, kas buvo pačioje pradžioje išgyventa Jūsų tarpe. Baigdamas savo laišką, dėkoju Tau iš širdies, kad davei progos man savo laikrašty pasidalinti išpūdziais apie USA ir čia pirmus sutiktus žmones.

Aš pats tuo tarpu naudojuos p. Zagurskių šeimos nuosirdžiu svetingumu, o kiek vėliau ieškosiu vietelės, kur galėčiau dar padirbėti ir savo K. Bažnyčiai ir broliams lietuviams.

Tavo iš širdies
Kan. M. Sandanavičius.

Ave Maria Valanda

Sekmadienį, gegužės 7 d. 5:30 po pietų per WEEEX radijo stotį — 1510 kilocycles bus transliuojama apie Jo Šventenybę popiežių, Pijų XII. Kalbės Rev. Father Angelus Delahunt, neseniai išrinktas Superior General of the Society of the Atonement.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

by

JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Special mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Foreign yearly	\$6.00	Vieną kart savaitėje metams	\$3.00
Foreign once per week yearly	\$3.00	Užsienį metams	\$5.50
Foreign once per week yearly	\$3.50	Užsienį 1 kart sav. tū metams	\$3.50

DARBININKAS

466 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680

Incitavya rusų rankose

Šaltojo karo incitavya dabartiniu metu yra rusų rankose. Pergyvename laikotarpi, kai Kremlius vykdo smarkios agresijos atakas, nukreiptos tuo pačiu metu į Turkiją, Triestą ir Baltijos jūrą. Tai yra seni rusų tikslai. Nuo senų senovės šiomis kryptimis buvo vykdoma rusų ekspansija. Rusija visuomet ieško išėjimo į atviras jūras. Stalinas čia nepradėjo jokios naujos užsienio politikos, o tik toliau tęsia tradicinę carų imperialistinę programą. Dūmų uždanga, sudarytais komunistinės akcijos šiais imperialistinei politikai pridengti, neturėtų ko nors suklaidinti. Raudonasis caras yra ištikimas baltojo caro mokynys. Kaip anas, taip ir šitas siekia Dardanelių sąsiaurių kontrolės, nori įgyti uostus prie Viduržemio jūros ir užvaldyti Baltiją.

Dėl Dardanelių bolševikai įteikė diplomatinę notą, kuria siekiama 1936 m. Montreux susitarimo revizijos. Notoje Stalinas reikalauja, kad Turkija sutiktų praleisti Rusijos karinį laivyną pro Dardanelius, laisvai plaukti į Viduržemio jūrą. Tai būtų pirmas žingsnis Rusijos įsiviešpatavimo Viduržemio baseine. Toliau, kad nebūtų kliūčių įsigyti uostams prie Viduržemio jūros, reikalauja atitraukti aliantų, okupacinę ka-

armiją ir daugiausia povandeninių laivų — submarinų. Ji taip pat pasigamina daugiau orlaivių kaip J. A. Valstybės. Technikos atžvilgiu ji dar nuo Amerikos atsilikusi, bet nežinia kaip ilgai. Gen. Kenney manymu, Stalinas jau turi nustatęs dieną ir valandą karui pradėti? Nieks nežino, kada toji valanda yra nuskirta, bet ji gali išmūšti bet kuriuo momentu. Tada iš visų bazių, kurias bolševikai jau yra įsikūrę, išskris į visus Amerikos miestus milžiniški orlaiviai visokiomis bombomis nešini. Karo taip ir nebus paskelbta: kam duot progos priešui pasiruošti?..
Klaikiai nupieštas vaizdas — o gal tik tam, kad Amerika skubiau ruoštųsi? **K.**

riuomenę iš Triesto. Pagaliau, Baltijos jūroje buvo nušautas beginklis amerikiečių lėktuvas. Tas piratiškas aktas pareikalavo 10 nekaltų aukų. Jo tikslas atgrasinti amerikiečius nesikraidyti virš Baltijos jūros ir netrukdyti rusų užviešpatavimui Baltijos.

Toliau incitavya iš Kremliaus pusės pasireiškė Prancūzijos komunistų partijos pastangomis trukdyti krauti Cherbourg'o uoste ginklus, atvežtus iš Jungt. Valstybių, ir tuo būdu kliudyti Prancūzijai teikiama parama. Kiek anksčiau Vengrijoje nutiesiant amerikietį Roverta Voglerį, norėta urodyti satelinį kraštų gyventojams, kad negalima palaikyti ryšių su Vakarinių kraštų asmenimis. Už trukdymą kontakto su Vakarais kalba ir Čekoslovakijos vyriausybės nukreipta akcija prieš Jung. Am. Valstybių, D. Britanijos ir Prancūzijos konsulatus ir informacijos biurus Pragoje, Jung. Valstybių ambasados personalas sumažintas dar Lenkijoje ir Vengrijoje.

Tai vis yra šaltojo karo veiksmai, kurių tikslas įbauginti Jung. Valstybes ir priversti jas tartis, darant Maskvai nuolaidų provokuojamose srityse: Dardaneliuose, Viduržemio jūros, Laukta buvo Trumano atvažiavimą į Maskvą,

bet nesulaukta. Tad griebtasi įvairių gaudinimų ir net karštąjį karą provokuojančių veiksmų.

Ten laišku rašymas pavojingas

Kad karo metu laiškus kontroliuoja, nėra ko stebėtis. Bet yra šalys, kur ir ramiu metu piliečių laiškus tebekontroliuoja. Tai bolševikų (neišskyrus nė Tito Jugoslavijoje) valdomieji kraštai, o tokia T. Rusija jau 30 su viršum metų. Dabar tas pat ir Lietuvoje, nes, pavyzdžiui, laišakai į užsienį visi eina per Vilnių, kur suspiesti zadjadliausi rusų cenzoriai. Galop, apdairus ir bent kiek galvojančius žmogus, gavęs laišką iš Lietuvos, ne tik iš jo turinio, bet net ir iš voko ir jo rusiško adreso tai supras. Ypač didžiausioje kontrolėje neseniai T. Rusijos okupuotieji kraštai, kaip Pabaltijo valstybės. Nuo š. m. sausio 1 dienos Maskvos įsakymu ir Čekoslovakijoje privalo užsieninę korespondenciją kontroliuoti. Kaip ir Lietuvoje, kas norėdamas siųsti laišką į užsienį, turi jį paduoti pašto valdininkui, įregistruojančiam siuntėją ir ar tikras siuntėjo adresas paduodamas. Visa tai daroma, aišku, kontrolei, ir, jei laiško turinys įtartinas ar valdžiai nepatinkamas, tai tokį laiško rašytoją tada lengvai gali suimti. T. Rusijoje tuo būdu didelis skaičius žmonių kasmet į priverčiamąjį darbo stovyklą yra išsiunčiamas. **A. Ž.**

"Laiškai Lietuviams" šeimose ugdo gražų sugyvenimą, jaunimui padeda gerai pasiruošti moterystei.
Kaina tik 1 dol. metams.
Adresas:
"Laiškai Lietuviams"
8101 Champlain Ave.,
Chicago 19, Ill.

Jėzaus Nukryžiuotojo Seserų Kongregacijos vienuolyne, Brockton'e

TERESĖ NEVRONYTĖ — SESUO KORDIJA

priima amžinuosius įžadus. Apeigomis vadovavo Kun. Pr. M. Juras iš Lawrence, Mass., Kongregacijos rėmėjų draugijos pirmininkas. Asistavo Kun. J. Švagzdys, Kongregacijos kapelionas Brocktone, motiniškuose namuose, ir klierikas E. Sviokla, šiomis dienomis išventintas į subdiakonus.
Kongregacija šiemet birželio mėn. 18 d. švenčia savo 25 metų sukaktį. Ta proga Brocktone rengiamasi didelėmis iškilmėmis.

Kam leidai, motule

lietuvių partizanų daina
Prazydo jazminai po langu,
Nusviro balti jų žiedai.
Kam leidai, motule, kam leidai
Išeit mane vargo keliu?
Dievuli, žvaigždėtoj padangėj
Tiek daugel plevena žvaigždžių,
Kodėl pas motulę, pas brangią
Pareiti daugiau negaliu.
Burkuoja balandis po langu,
Mojuoja baltu sparneliu,
Gal būt jau daugiau nebegrįšiu
Parugės baltu keleliu.

SUSITIKIMAS

[11]

Jonas Gailius

5.

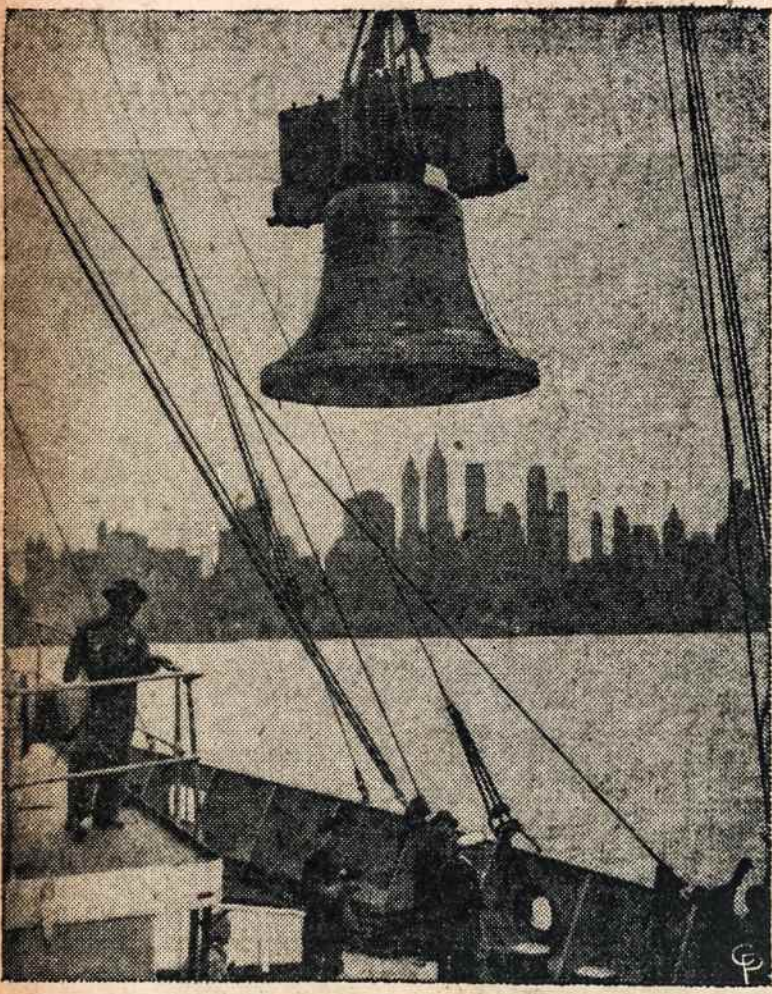
— Gelbėkit! Trokštame! Vandens, nors lašėlį vandens!
— Dieve, gelbėk! Mirštame!
— Trokštame! Vandens!... Vandens!...
Sargybiniai atidarė duris ir išleidžia du vyrus. Mongolas atneša jiems didelį kibirą ir lydi atkišęs šautuvą.
Užena už namų. Puola prie šulinio. Vyras susilenkia, ištempia nugaras, paskum sklaidosi rankomis.
— Ne jau jie taip išsekę, kad kibiro neištraukia?! — nesupranta Alvydas.
Mongolas pastumia juos į šalį ir, viena ranka laikydamas šautuvą, antrąją suka rankeną.
Staiga vienas vyras tveria kibirą, iškelia abiem rankom į viršų ir užsimojęs tvoja mongolui per galvą, Mongolas krinta, šautuvas kaip pagalys džekteli, ir du vyrai pasileidžia bėgti.
Autobusai dūzgia, žmonės klykia, sargybiniai rėkauja ir stuksi ginklais.
Staiga visas triukšmas išstipsta, aptyla ir stotyje aidi gaudai, ašaras spaudžiantis giesmė:
Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė...
Giesmė vis stiprėja, liejasi kaip urgas, skamba tartum visų tautų himnas Juozapato pakalnėje.
Gieda visi — ir vagonuose uždaryti, ir sunkvežimiuose sugrūsti, ir perone varinėjami.
Gieda ir Alvydas...

Nors visą naktį dundėjo sunkvežimiai ir šauksmai su giesmėmis piaustė nakties tylą, — traukiniai dar nepilni. Apie juos vaikštinėja pikti, stipriai ginkluoti mongolai ir nieko arty nuprileidžia.
Tremtiniai kurį laiką aptyla, paskum vėl šaukia, aimanuoja, prašo vandens. Vanduo gesina gaisrus, vanduo malšina troškulį, vanduo gal padeda apraminti mirtinai sudraskytą vidų.
Vanduo, kuris telkšnoja ežeruose ir upečiuose, vanduo, kuris skalauja slidžius akmenėlius, vanduo, kuris dangaus mėlyne, saulę ir žvaigždes atmuša šulinių gelmėse, — tas vanduo tremiamiesiems yra visas gyvenimas ir viltis.
— Vandens! Žmonės, vandens! — rėkia alpstančios moterys.
— Vandens! Dėl Dievo meilės — vandens! — maldauja suprakaitavę seneliai.
— Mama, vandens! Mamyte, vandens! — verkia pusgyviai vaikai.
O naktis vėl apkabina žemę, myluoja sodybas, kuždasi su miškais, glamonėja krūmokšnius ir namus.
Senasis Burneika negali miegoti: atsikelia, pasiima rožančių ir išeina į kiemą. Apeina namus, daržinę, sustoja prie galvijų tvarto.
Tamsu ir tylu sodyboje, tik drebulė virpa visais lapais, tik vandens lašai varva nuo kibiro ir pliaukšči šulinio dugne.
Burneika varsto rožančiaus karoliukus ir įeina į tvartą. Kai išgirsta poros arklių atsikvėpimus, kai jo ausis ima glostyti karvių atrajojimas, truputį apimsta. Paglosto savo bėrį, patekšnoja sarti, prideda daugiau pašaro.

Gyvuliai jaučia savo šeimnininko rankas ir patenkinti trinaisi apie jį.
— Geras geras bėrukas, — šnibžda Burneika. — Ir sartukas geras... Būkite ramūs, nekarpkite ausimis: jūs gyvuliai, ne žmonės, — niekas neišveš... Žmonės kas kita...
Ir atsidūsta.
Prieina prie karvių, paglosto, pakalbina, šieno paduoda.
— Eskit, karvutės, maitinkitės! Ir jūs už laisvę kovojate. Jei ne jūs, ką mūsų miško vaikai valgytų...
Vėl išeina į kiemą.
Pakelia akis. Susiranda Grigo ratus, sietyną. Negali atitraukti akių, bet rožančiaus iš rankų nepaleidžia.
Staiga krūpteli: viena žvaigždė nutrūks ta nuo erdvės ir liepsnodama krinta rytų kryptimi. Seka jos kelią Burneikos akys, o širdis smarkiau suplaka.
Užkliūva už kažin kokio baslio, aikteli, ir grįžta į namus.
Nueina į miegamąjį. Žmona sudėjusi rankas guli ant nugaros ir, jei ne užmerktos akys, sakytų — nemiega. Danutės veidas šypsosi. Ilgi plaukai padrikai išsisklaidę ant pagalvės.
Pataiso jos apklotą, paglosto plaukus. Žiūri į menkai apšviestą veidą, galva linguoja.
— Dukra, dukrele! — šnibžda. — Vienintele mano!..
Burneika braukia ranka per kaktą, lyg norėdamas nutrinti slėgiančią mintį, ir pastyra iš išgaščio.
Pro langą žybteli stipri šviesa. Duryš su bilda.
— Dieve, kas čia dabar? — atsisėda Burneikienė ir trina akis.
— Įleiskit pakeleivius! Tuoju įleiskit! —

rėkia storas vyriškas balsas. — Na, greičiau!
Burneika persižegnoja, žvilgteri į tebe miegančią Danutę ir eina prie durų. Jo kojos virpa, rankos dreba, visu kūnu laksto šalti pagaugai. Galva sprogtas nuo priešingiausių minčių, kurios neša siaubingus vaizdus: jis mato alkaną ir apdriskusią žmoną tarp šimtų ištremtųjų moterų; mato savo Danutę pageltusią, įdubusiomis akimis, vos benusilaikančią ant kojų.
Kiekvienas Burneikos žingsnis krauja ant jo pečių siaubą, mirtiną baimę ir alpulį.
Kai prieina prie durų, vos bepajudina rankas. Dar kartą pasižiūri į dukterį, į žmoną ir visai susitraukia.
— Greičiau darykit duris! — nerimauja ateivis. — Po velniū!..
Burneika pridėda drebančią ranką prie klengės, atsauna užraktą ir, kai į kambarį įgrūva trys vyrai, stovi kaip nuteistas mirtis.
— Sveiki gyvi, draugai! — kalba tas pats griausmingasis balsas. — Ką, nelaukėte?
— Nujaučiau... — mėgina kalbėti Burneika. — Beveik ir laukiau, Vasiljevai! Tačiau ne tavęs...
Vienas mongolas su žvilgančiu durtuvu atsistoja prie durų, o antras, atydziai apsidairęs, išeina į kiemą.
— Ne manęs, sakai... — švaistydamas po kambarį, sako Vasiljevas. — Tai dar idomiau. Turite valandą laiko. O paskum haida į plačiąją tėvynę, į lygumas, lygumas...
Burneika tebestovi kaip įkaltas į grindis. Jo žmona, paskubom apsidangsciusi, trepinėja prie dukters lovos, tartum norėdama savo vienturtę uždengti nuo vyrų akių.
(Bus daugiau).

LAISVĖS VARPAS,

iškraunamas New Yorko uoste. Jis yra nuliedintas Prancūzijoje pagal žymųjį Laisvės Varpą iš kovų už Amerikos nepriklausomybę. Jų bus pagaminta 13 ir išsiuntinėta pirmosioms valstybėms, kurios sudarė JAV.

ŽYMUSIS LIETUVIS RAŠYTOJAS IR DIPLOMATAS

RAŠYTOJUI JURGIUI SAVICKIUI 60 METŲ AMŽIAUS

Jau ne vienas naujesniosios kartos lietuvių rašytojų tapo sukaktuvininkais. Vienu tokių sukaktuvininkų yra ir Jurgis Savickis, kuriam šių metų gegužės mėn. 2 d. sueina 60 metų amžiaus. Gimė jis 1890 m. Pagausčių kaime, Ariogalos valsč., Raseinių apskrityje. Aukštesnįjį mokslą ėjes Kaune, jis pirmojo karo metu buvo patekęs į Rusiją ir ten studijavo Maskvos universitete. Tačiau studijoms laikai nebuvo palankūs, o tėvynės ir tautiečių reikalai šaukė į darbą. Tad ir Savickis 1916 m. išvyko į Švediją, kur buvo susispietę nemaža lietuvių, ir ten ėmėsi lietuviškosios propagandos darbo. Vėliau Jurgis Savickis ilgiems metams pasiliko diplomatinėje tarnyboje, eidamas Lietuvos pasiuntinio pareigas visoje eilėje valstybių. Dėl to gerai pažino daugelio Europos kraštų gyvenimą.

Jurgis Savickis kaip rašytojas lietuvių literatūroje geriausiai žinomas savo beletristinė kūrėba, tai yra novelėmis ir apysakomis. Žinomi jo raštų rinkiniai yra: "Šventadienio Sonetai" (1922 m.), "Ties Aukštu Sostu" (1928 m.), keilionių aprašymai (A. Rimosiaus slapyvardžiu) "Kelionės", "Atostogos" ir kt. Rašytojas nė šio karo liko nepalaužtas ir, gyvendamas Pietų Prancūzijoje, rašo naujus veikalus, kurių, sako, įdomiausias būsiąs literatūrinis dieno-raštis (kai kurie tremties

laikraščiai buvo įsidėję jo ištraukų).

Rašytojas rašytojui nelygu. Taip ir Jurgis Savickis eina gana originaliu, savitu keliu metų gegužės mėn. 2 d. sueina 60 metų amžiaus. Gimė jis 1890 m. Pagausčių kaime, Ariogalos valsč., Raseinių apskrityje. Aukštesnįjį mokslą ėjes Kaune, jis pirmojo karo metu buvo patekęs į Rusiją ir ten studijavo Maskvos universitete. Tačiau studijoms laikai nebuvo palankūs, o tėvynės ir tautiečių reikalai šaukė į darbą. Tad ir Savickis 1916 m. išvyko į Švediją, kur buvo susispietę nemaža lietuvių, ir ten ėmėsi lietuviškosios propagandos darbo. Vėliau Jurgis Savickis ilgiems metams pasiliko diplomatinėje tarnyboje, eidamas Lietuvos pasiuntinio pareigas visoje eilėje valstybių. Dėl to gerai pažino daugelio Europos kraštų gyvenimą.

Pagaliau ir gyvenimo vaizdavimas nelygu vaizdavimui. Juk kiekvienam rašytojo kūrinij pasireiškia to rašytojo pasaulėžiūra. Savickio rašytojo pasaulėžiūra gana būdinga — į visus gyvenimo reiškinius žiūrėti su šalta ironija. Tam tikra prasme tai vadinama stoicistine pasaulėžiūra — visus gyvenimo reiškinius vienodai priimti. Tačiau tame glūdi viena svarbi yda — stoka pergyvenimo gilumo, jo gyvo, žmogiško, žmogui artimo vaizdavimo. Juk žmogus negali likti šaltas, kai jį kokia nelaimė ar vargas užklumpa, jis į priekštą turi reaguoti ir žmogiškai palengvinimo iškoti. Vien šalta ironija į jo vargą ir rašytojas negali žiūrėti.

Tai suprasdamas, Jurgis Savickis ėmėsi kitą metodo — nedaug kreipiant dėmesio į atsitikimo visumą, panagri-

Nesustokime pusiaukelyje!

Siemet sukako šešti lietuvių tremtinių šalpos darbo metai. Liepos mėn. sueis dveji metai, kai lietuviai tremtiniai pradėjo imigruoti į JAV, pagal DP. įstatymą. Per tuos šešeris metus BALFo pagalbos ranka pasiekė toli ir sekmingai; ją pajuto lietuviai Vokietijoje, Austrijoje, Anglijoje, Belgijoje, Danijoje, Italijoje, Kinijoje, Filipinuose, Ispanijoje, Lenkijoje, Afrikoje, Olandijoje, Pietinėje Amerikoje ir kitur. Nemažą pagalbą BALF yra suteikęs ir atvykusiems į Ameriką lietuviams naujakūriams.

Per paskutinius dvejus metus į Ameriką atvyko ir apsigyveno virš 18,000 lietuvių tremtinių, bet prieš mus dar eilė darbų, kurių neatlikę negalime pasakyti, kad darbas laimingai baigtas.

KAS DAR REIKIA PADARYTI. Reikia mažiausia dar 8,000 lietuvių atgauti iš Vokietijos, Italijos ir Austrijos. Iki tas bus padaryta, juos reikia aprūpinti maistu, drabužiais, vaistais ir kitais reikalingais daiktai. Mes turime jiems parūpinti darbo ir buto garantijas ir, aplamai, padėti jiems įsikurti Amerikoje. Mūsų atstovai Europoje turi jiems padėti atlikti įvairius formalumus, išaiškinti nesuipratimus, juos užtarti ir sušelpiti. Su tais reikalais surišta labai daug darbo ir išlaidų.

Kaip nesistengtume, visų lietuvių iš Vokietijos ir kitų kraštų negalėsime atgauti į JAV. Tokių bus suvirš 3,000. Jau dabar dedamos pastangos, kad visi pasilikusieji Vokietijoje ir Austrijoje lietuvių būtų apgyvendinti vienoje vietoje, ar bent vienoje apylinkėje. Tas palengvintų jų šelpimą bei globą ir pagerintų jų materialų ir moralų būvį.

Kiekvienas gyvas lietuvis, esąs šiapus geležinės uždangos turi būti branginamas, saugojamas ir globojamas Lietuvos atstatymui, nes ana-

nėti jo smulkmenas. Toks rašytojo stilius vadinasi impresionistiniu. Impresionizmas yra išpūdzio menas: kiek kuris gyvenimo reiškinys padaro išpūdzio rašytojui. Šalia Igno Šeiniaus Jurgis Savickis reikia laikyti žymesniuoj lietuvių impresionizmo atstovu.

Impresionistiniams smulkmenų panagrinėjimui pritaikyta ir Savickio kalba: ji vietomis gana kondensuota, sukaupta, ji tik iškelia reikšmingiausius momentus. Dėl to Savickio kūryboje yra nemaža vaizdingumo, kokio pasiekia ir dailininkas impresionistas, pavartojęs ypatingą dažą sukeltai nuotaikai atžymėti. Viskas yra perėj per menininko dailininko prizmę, per jo pasaulėžiūrą.

Savickio impresionizmas yra skirtingas nuo Šeiniaus: pastarasis daugiau mėgsta vaizduoti sielos pergyvenimus ("Kuprelis"), o pirmasis smulkino žmonių reikalus ir interesus (kaip, sakysim, austrų impresionistai Hofmansthal ar Stefan Zweig). Tačiau nei vienas nei kitas savo vaizdavimo būdu nepasinešė į natūralizmą, koks buvo pasireiškęs vokiečių ar prancūzų literatūrose savo metu. Kad ir svetur, kad ir tremtyje gyvendami, jie išliko lietuviški, kaip rašytojai menininkai neatsijė nuo savo tautos kamienų. Savo gabia plunksna jie dargi prisidėjo ir prisidės pr gyvenmo neteisybių ir blogybių atskleidimo.

pus tos uždangos, Lietuvoje, labai mažai jų beliko.

Tarp pasilikusiųjų Vokietijoje bus ligoniai, invalidai, seneliai, našlės su mažais vaikais ir kiti, kurie negalėjo kvalifikuoti imigracijai. Jų priežiūrai reikės nemažai pinigų ir darbo; vien maisto produktų reikės apie 150,000 mėnesiui, neskaitant vaistų, drabužių ir kitų reikmenų, nes I.R.O. netrukus likviduos jasi ir tų nelaimingųjų priežiūrą ir globą paves vokiečiams ir savoms šalpos organizacijoms. Kas su jais daryti? Palikti juos likimui? Atiduoti juos svetimiems? Ne, to mes negalime toleruoti! Mūsų sąžinė ir savigarba to neleids! To negalime daryti, ypač dabar, kada lietuvių eilės Amerikoje stiprėja ir auga. Pasilikusius vargą vargti Vokietijoje taip pat turime sustiprinti materialiai ir dvasiniai. Mūsų pajėgumas būna jų stiprybė, tegul jie jaučia ir žino, kad jų broliai ir sesės Amerikoje, dabar, susilaukę naujų jaunų jėgų, visi, kaip vienas pasiryžę neužmiršti pasilikusių. Tegul jie žino, kad lietuviai Amerikoje ir kitose pasaulio valstybėse niekad os neužmirš ir neišsivadės savųjų nelaimėje. Neužmirškime, kad tų nelaimingųjų, palyginti, nedaug, o darbingųjų ir pajėgiųjų lietuvių skaičius visur labai žymiai padaugėjo. Tos daugumos pareiga dabar ištiesti ranką tai mažumai, kuri ne savo noru pateko į vargingą, be ateities gyvenimą. Tegul jie žino, kad jie mums lygiai brangūs ir reikalingi, kaip visi geri lietuviai.

To siekdamas, BALFas, pradėdamas šiu metų gegužės 1 d. skelbia didelių aukų rinkimo ir BALF organizacijos sustiprinimo vaju. BALF vadovybė šiuo maloniai kviečia visus BALF skyrius, Amerikos lietuvių organizacijas ir visuomenės veikėjus pritariančius lietuvių šalpos darbu, tuojau imtis darbo sutelkti lėšų lietuvių šalpos, imigracijos ir įkurdinimo reikalams. Ruoškite viešas rinkliavas gatvėse ir namuose, ruoškite pramogos, koncertus, sporto žaidimus, įvairius didesnius ir mažesnius pobūvius, kurių pelną skirkite lietuvių šalpos reikalui. Kur yra BALF skyriai, sustiprinkime juos naujais nariais, kur tokių skyrių nėra organizuokime juos, į bendrą darbą įtraukime visas lietuviškas organizacijas, veikėjus ir visuomenę!

BALF DIREKTORIŲ VALDYBA:
BALF Direktorių Valdyba:
Kan. Prof. Juozas B. Koncius, Pirmininkas
Antanas A. Olis, Vicepirmininkas
Juozas Boley, Vicepirmininkas
Alena Devenis, Vicepirmininkė
Bronė Spudis, Vicepirmininkė
Nora M. Gugis, Sekretorė
A. S. Trečiokas, Išdininkas
Stephen Bredes, Finansų Sekretorius
1950 m., balandžio 21 d.

Nusišypsok!
Surašė J. K. M. Išleista 1935 m., 150 pusl.
Sakoma: juoktis sveika. Nusišypsok! pripasakoj visokių juokų ir ilgesnių linksmų nuotykių. Kaina \$1.00.

DARBININKAS,
366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Įžanga į gegužines pamaldas

Gegužinės pamaldos šv. Alfonso bažnyčioje pradėtos iškilminga procesija: Šv. Panelės statula iš mokyklos atnešama į bažnyčią.

Dieviškosios Motinos statulą, paskendusią gėlių žieduose, neša keturios aštuntojo skyriaus mergaitės. Ją lydi visi mokyklos mokiniai ir parapijos kunigai, vadovaujant kun. dr. L. Mendeliui. Mokyklos mokiniai pasirėdę gražiomis uniformomis: mažosios mergytės baltomis suknelėmis, mažieji berniukai baltais kostiumais su žydrais (švietimais) apsiausteliais, vyresniosios mergytės baltomis suknelėmis ir taip pat žydrais apsiausteliais; visi berniukai su raudonu, o mergaitės su baltu gvazdiku rankoje.

Visa procesija apeina baž-

Palyginkim praeitį ir dabartį

1863 - 1864 metų sukilimas Lietuvoje ir Lenkijoje prieš pavergėjus rusus buvo caro Aleksandro II laikais, kuris, išknisęs iš kažkur, į Lietuvą atsinešė ir čia paskyrė generalgubernatorių (kaip bolševikai Dekonozovą) M. Muravjovą to sukilimo malšinti. (Susiradę pažvelkit į jo veidą ir pilvelį!) Sukilimą žiauriausiai numalšino. Daug mūsų žmonių ir turto pražuvo. Betgi vistiek bent baudžiava Lietuvoje ir net visoje Rusijoje tuokart panaikinta. O daugiau, nors ir prižadėta, bet nieštesėta: buvusių sukilėlių, žemės konfiskuotos ir jos kolonizuotos rusų atėjūnais; tad Lietuvoje ir prisirado rusų "okolicų" kaimų. Į Rusiją buvo ištremita net ištisi lietuvių kaimai. Tada dėjosi Lietuvoje lygiai toks pat vaizdas, kaip ir šiandie bolševikinamoj, rusinamoj mūsų tėvynėje, tik šiandie nepalyginti didesnės apimties, kai visa tauta tremiama. Tada buvo visas administracinis aparatas surusintas; prikurta rusų pradžios mokyklų, o slaptosios lietuvių mokyklos persekiojamos; uždrausta lietuviškoji spauda; viešasis žmonių gyvenimas nežmoniška suvaržytas; vietiniams gyventojams uždrausta pirkti žemės; konfiskuota katalikų bažnyčios ir vienuolynai; net 2 metus (1863-1865) vyko intensyvus visos inteligentijos tremimas į Sibirą ir žudymas. — Tuo pačiu keliu, tik su didesniu įnirtimu ir dabar rusai eina su pasigrobtose Lietuvoje su bolševizmo pagelba, kuris tėra kvailas "koziol ot-puščenija" (atpirkimo ožys).

Koncertas svečiams patiko. Visiems pasirodžiusiems gausiai plota. Didžiausio pritarimo susilaukė P. Andreikus, kurio balsas tikrai gražus. Bene pirmą kartą Baltimorėje pasirodo šakėjų grupė. Reikia palinkėti, kad šokėjų grupė nesitenkintų tuo, ką yra pasiekusi, bet tobulintųsi. Buvo gražu, kad visos choro dainininkės buvo su tautiniais kostiumais.

Koncertui įpusėjus, adv. N. Rastenis, BALFo skyriaus pirmininkas, savo žodyje nurodė, kad reikia šelpiti Vokietijoje likusius ir negalinius emigruoti lietuvius. Prašė

nyčią. Gražiai išsiriakavę vaikučiai, visai tvarkinga ir rimta eisena, mielos lietuviškųjų Marijos giesmių melodijos darė ne tik labai malonaus, bet kartu giliai religinio išpūdzio. Teikė gražų jaudinantį išpūdį, kai, pastačius presbiterijoje Marijos statulą ir giedant "Nešk gėles gražiausias", vaikučiai poromis artinosi prie krotelių ir iš lėto dėjo gvazdikus į dvi pintines, tam tyčia ant krotelių pastatytas.

Visa iškilmė baigta gegužinėmis pamaldomis, kurias atlaikė kun. kleb. L. Mendelis. Tikinčiųjų, ypač vaikučių tėvų, prisirinko beveik pilna bažnyčia.

BALFo Koncertas

Balandžio 30 d. vietos BALo skyrius suruošė koncertą, kurio pelnas paskirtas lietuviams tremtiniams Vokietijoje. Pasirodė vietoje išaugusios jėgos ir iš tremties atvykusios.

Pradžiai paskambino pianu du pradžios mokyklos amžiaus vaikučiai, p. Bekerskienės sūnelis ir dukrelė. Solo dainavo J. Galkus (baritonas), p-lė Pranulytė (sopranas) ir p. Andreikus (tenoras). Dainuota tik lietuviškos dainos. Dainavusiems pianinu pritarė p. Bekerskienė. Tai buvo čia išaugusios meninės jėgos.

Savo dalį į koncertą įdėjo ir tremtiniai. Siems atstovavo aktorius J. Palubinskas, padeklamuodamas pora B. Brazdžionio eilėraščių; Kl. Pralėika pagrjo lietuviškųjų dainų melodijų; Tremtinių choras, Br. Jonušo vadovaujamas, pailonizuotos rusų atėjūnais; tad Lietuvoje ir prisirado rusų "okolicų" kaimų. Į Rusiją buvo ištremita net ištisi lietuvių kaimai. Tada dėjosi Lietuvoje lygiai toks pat vaizdas, kaip ir šiandie bolševikinamoj, rusinamoj mūsų tėvynėje, tik šiandie nepalyginti didesnės apimties, kai visa tauta tremiama. Tada buvo visas administracinis aparatas surusintas; prikurta rusų pradžios mokyklų, o slaptosios lietuvių mokyklos persekiojamos; uždrausta lietuviškoji spauda; viešasis žmonių gyvenimas nežmoniška suvaržytas; vietiniams gyventojams uždrausta pirkti žemės; konfiskuota katalikų bažnyčios ir vienuolynai; net 2 metus (1863-1865) vyko intensyvus visos inteligentijos tremimas į Sibirą ir žudymas. — Tuo pačiu keliu, tik su didesniu įnirtimu ir dabar rusai eina su pasigrobtose Lietuvoje su bolševizmo pagelba, kuris tėra kvailas "koziol ot-puščenija" (atpirkimo ožys).

Koncertas svečiams patiko. Visiems pasirodžiusiems gausiai plota. Didžiausio pritarimo susilaukė P. Andreikus, kurio balsas tikrai gražus. Bene pirmą kartą Baltimorėje pasirodo šakėjų grupė. Reikia palinkėti, kad šokėjų grupė nesitenkintų tuo, ką yra pasiekusi, bet tobulintųsi. Buvo gražu, kad visos choro dainininkės buvo su tautiniais kostiumais.

Koncertui įpusėjus, adv. N. Rastenis, BALFo skyriaus pirmininkas, savo žodyje nurodė, kad reikia šelpiti Vokietijoje likusius ir negalinius emigruoti lietuvius. Prašė

tam tikslui aukoti. Aukų surinkta 131.00 dol.

Svečių buvo pilna salė. Programos išpildymui vadovavo A. Dranginis. Lietuvių Legionierių Posto vadas.

Bingo partija

Parapijos mokyklos "Tėvų ir Mokytojų Klubas" balandžio mėn. 28 d. parapijos sveitinėje suruošė Bingo partiją mokyklos naudai.

Šiam klubui priklauso apie 200 narių. Į partiją susirinko gražus svečių būrys. Mokyklos mokinių tėvai ir šaip lietuviškoji visuomenė turėtų nepamiršti, kad ši mokykla yra tikras katalikiškas ir lietuviškas židinys. Taigi ir pramogos, kurios ruošiamos šios mokyklos naudai, turėtų būti noriai ir gausiai lankomos.

Klubo valdybos nariai svečius priėmė labai rūpestingai ir mandagiai.

Tremtinių Draugijos susirinkimas

Balandžio 29 d. Lietuvių sveitinėje įvyko Tremtinių Draugijos susirinkimas.

Valdyba, padariusi savo veikimo apyskaitą, atsisatydino. Teko rinkti naują valdybą. Rinkimo rezultatai tokie: M. Brazauskas — pirmininkas, Kest. Pažemėnas — vicepirmininkas, p-lė Lozaitytė — sekretorius, inž. Karaša — išdininkas, p. Misiūnas — vald. narys kultūriniais reikalams.

Ilgiau kalbėta apie susiėlimo fondo įsteigimą. Priimtas pageidavimas, kad būtų sudaryta tam tikra pinigų suma, iš kurios labai svarbiais atsitikimais (sunkios ligos, mirties ir t.t.) galėtų gauti skubios pašalpos atsidūrusieji staigiam varge. Naujajai valdybai pavesta sudaryti toks fondo projektas. Iš dabar turimų sumų paskirta 25 dol. pėsenai mirusių M. Sauskienės šeimai sušelpiti.

Pagalios, susirinkimas pritarė šiai rezolucijai: "Mes, Baltimorėje apsigyvenusieji tremtiniai, savo visuotiniame susirinkime, įvykusiame 1950 m. balandžio mėn. 29 d., susipažinę su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizavimo padėtimi Jungtinėse Valstybėse, viešai kreipiamės į visus geros valios lietuvius, ypač į tuos, kuriems priklauso iniciatyva, skatindami imtis žygių, kad PLB-ė būtų įsteigta ir šiame krašte. Susirinkusieji yra įsitikinę, kad PLB-ės organizavimas Jungtinėse Valstybėse yrar būtinas ir neatidėtinas.

SAVING AT ESSEX Savings Bank

... IS A 103-YEAR-OLD TRADITION

Since 1847, when the Essex Savings Bank opened its doors for business, nearly 326,000 depositors... over three times the present population of Lawrence have opened accounts here.

This tradition of saving at the "Essex," has continued and increased for over a century.

You are cordially invited to use our many friendly services.

ESSEX AND LAWRENCE STREETS, LAWRENCE, MASSACHUSETTS

VISI LIETUVIAI SKAITO

savaitinį, gausiai iliustruotą laikraštį

LIETUVIŲ ŽINIAS

LIETUVIŲ ŽINIŲ kiekvieną savaitę savo skaitytojams pateikia pačių svarbiausių politinių įvykių santvaruką ir komentarus, LIETUVIŲ ŽINIŲ plačiai informuoja apie pasaulio lietuvių ir Amerikos lietuvių veiklą, LIETUVIŲ ŽINIŲ savo puslapius pagražina tiek lietuvių, tiek politinio gyvenimo nuotraukomis, LIETUVIŲ ŽINIŲ korespondentai Argentinoj, Ispanijoj, Vokietijoj, Anglijoj ir kituose kraštuose žinias surenka iš pačių pirmųjų šaltinių.

TODĖL TUOJAU UZSISAKYKITE "LIETUVIŲ ŽINIUS", KURIOS METAMS KAINUOJA TIK \$3.

LIETUVIŲ ŽINIUS

2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.

A. Tyruella.

Šypsena ir pyktis

Giriame gerą orą, girkime ir gerą nuotaiką. — Susiraukusiu kaktų baci- los. — Kokiam niekad neįtinkame. — Gero pasisekimo paslaptis.

NIEKAS nežino, kas slepiasi po visuomet ramaus žmogaus giedriu veidu.

Kaikam atrodo, kad tik ašaros, aimanos ir skundai parodo susikrėtusio žmogaus skausmą ar nelaimę.

Dėl to ir visuomet ramaus veido poetas, mūsų tautos atgimimo pranašas Maironis dainavo: Žmonės spėja iš veido ramaus, kad man rožėmis klojas takai; jiems nematoma mano vidaus, na... ir laimės pavydį vaikai

1. Debesys ir Nuotaika

KELIAMĖS anksti rytą. Tuojau žvilgterime pro langą ir stebime, ar saulėta ar debesuota. Jeigu lauke lytinga, jei tamsūs, drumzlini debesys kabo viršum miesto, — ir mūsų nuotaika pagenda: pasidarome nerangūs, niūrūs, nekalbūs.

Kaip angliai mėgsta giedrų, saulėtą orą gali- me suprasti iš jų pirmųjų žodžių pasisveikinus: jie niekad nepamiršta pagirti, kad "šiandien labai puikus oras..."

Mes nemėgstame ne tik debesuotos, apsiniaukusios padangės, bet ir nešvarių, suplyšusių rūbų, murzinių, suteptų rankų ar veido. Nepakenčiame ir nešvaraus, prigiozdinto kambario, prišiukšlinto namų kiemo.

Kai graži, saulėta diena, kai esame švariai apsirengę, kai patys esame gerai nusiprausę, — mūsų nuotaika pasitaiso ir mielai tada su bet kuo surezgame linksmą kalbą.

2. Susiraukusios Kaktos

TACIAU nevisi džiaugiasi saule, giedra, švara.

Kiek daug yra veidų, kurie visuomet susiraukę, kurių kaktos visuomet susiraukusios. Ne senatvė, ne kokio liga išpaudžia tas raukšles, bet nuolatinis urzumumas, nepasitenkinimas, nervingumas.

Tokiam ir saulėta diena nemiela, ir kasdienė duona karti, ir gyvenimas sunkus, nepakeliamas, ir artimieji bei pažįstami nemandagūs, ir darbdavys ar prižiūrėtojas nekorektiškas.

— Žiūrėkite, mūsų Stasiui tai sekasi! — girdėjau vieno vyro pastabą apie jo brolių: — Jis visuomet švariai apsirengęs, visuomet linksmas... Tokiam tai tik gyventi!

Tačiau tas Stasys nebuvo nei turtingesnis, nei laimingesnis už savo brolių, tik ant jo kaktos niekuomet nebūdavo raukšlių...

3. — Skusta! — Kirpta!..

MŪSŲ liaudis gerai ži-

no pasaką apie priešginą žmoną. Jei jos vyras tvirtindavo, kad kas nors yra skusta, tai ji būtinai prieštaravo, jog kirpta.

Pasaka sako, kad įpykęs vyras kartą atkalkliąją žmoną nardinęs vandenyje ir vis klausęs; skusta ar kirpta... Moteris, iškišusi ranką iš vandens ir jau negalėdama kalbėti pirštais parodžiusi, kas vistiek... kirpta.

Pasaka visuomet pasaka ir lieka. Tačiau kiekvienas pažįstama tik atkaklias moteris, bet ir vyrus. Pastarųjų netgi daugiau. — — —

Žiūrėk, kas neskaitytų pasaką, — ji tokiam vistiek negera.

Kaip būtų pagaminti pietūs, — jie vistiek neskanūs.

Kokiam tikslui berinktų pinigų, — vistiek negerai ir tiek.

Jeigu namuose tylu, — toks pyksta, kad niekas su juo nekalba; jei namuose triukšmas, — jis vistiek pyksta, nes niekur nerandęs ramybės.

Ar bereikia aiškinti, kiek debesų ir blogos nuotaikos tokie žmonės įneša ir į namus, ir į susiirnkimus, ir į pobūvius.

4. Juokis, Pajace!..

PASITAIKO, kad kitas žmogus juokiasi, nors jo širdis skausmu plyšta, kaip toje operoje:

Juokis, pajace, nors tau iš skausmo plyštų širdis...

Gyvenimas yra žiaurus ir piktas, bet jis nepakenčia nuliūdusių. Kaliniai, kurie patekdavo į priverčiamojo darbo stovyklą, iškęsdavo visus vargus žymiai lengviau, jei nepamesdavo nuotai-

kos, jei nesugniuždavo beviltyje.

Darbe labiau mėgiamas tas, kuris visuomet giedras, kuris iš mažų nesėkmių nedaro tragedijos.

Organizaciniame gyvenime labiau sekasi tam, kuris moka savo giedrumu ir kitus užkrestti.

Labiau mėgstamas tas laikraštis, kuriame daugiau giedrų, nuotaikinių straipsnių, kuris pajavairintas juokais ir įvairumėliais.

Geros nuotaikos žmogus lengviau perneša visus nepasisekimus ir nelaimes.

5. Don Kichoto Juokas KALBĖJAUSI kartą su žmogumi, kuris prašė gelbėti jį nuo stovyklos Don Kichoto: jis nuolat gąsdinąs, erzinąs, kartais net su kumščiu apie nosį pasišvaistas...

Don Kichotų visur pasitaiko. Yra žmonių, kurie su pamėgimu nešioja blogus, gąsdinančius gandelius, o paskum juokiasi iš bailių.

Jeigu kiekvienas žinotų ir jaustų, kiek reikšmės turi jo gera nuotaika ir dvasinė pusiausvyrą draugams ir bendradarbiams, — jis prievarta stengtųsi būti ramus ir nuotaikingas.

JUMS GERIAU, KAD AŠ EINU

Pirmųjų Velykų džiaugsmo niekam nepavyks apsaakyti, nei apsašyti. Mokytojas, kurį taip baisiai nukankino, įveikė mirtį, prisikėlė iš kapo, pasirodė savo mokytiniams ir priešams. Bendravo su jais net 40 dienų. Tačiau visi jautė, kad tai yra laikina, kad Jėzus greitai su jais atsisveikins. Kiekvienas atsisveikinimas yra nemielas. Juo labiau buvo liūdna apaštalams. Kristus dėlto juos guodė ir įradinėjo, kad geriau, jei Jis eis pas Tėvą.

Ir apaštalams atrodė ir mums, gal būt, dabar atrodo, kad geriau būtų buvę, jei Kristų visą laiką turėtumėm savo tarpe. Tada turėtų susigėsti visi pasipūtę žemės vadai. Kristui esant mūsų tarpe, nereiktų įrodinėti Jo istoriškumo, Jo stebuklų. Mūsų neklaidintų pasaulio išminčiai, mūsų nevangintų tironai. Mes turėtumėm žemėje Dieviškąjį Vadą. Tačiau, "Jums geriau, kad aš einu" nebuvo tik tuščias pasakymas, paguoda.

Mus stebina menko augalėlio sėkla. Ji slepia savyje gyvybės pradą, kurio dar iki šiol nepavyksta suprasti gabiausiems mokslininkams. Mus stebina gyvulių prisitaikymas gyvenimo sąlygoms. Dar labiau paslaptingas yra pats žmogus. Ir augaluose, ir gyvuluose, ir žmoguje yra nuostabūs gyvybės pradai. Žinome, kad jie yra, tačiau nei susekti, nei juos akivaizdžiai parodyti negalime. Tas gyvybės pradą žmoguje vadinamas siela.

Visas pasaulis, paimtas kaip vienetas, turi taip pat, tarsi, savo sielą. Tą pasaulio sielą, gyvybės paslaptingu pradą, yra šv. Dvasia. Žinome ir matome daugelį dalykų, kurių negalėtumėm nei suprasti, nei pažinti, jei nežinotumėm, kad yra ir veikia pasaulyje šv. Dvasia. Tik pagalvokime apie pirmuosius Bažnyčios kankinius, apie raupsuotųjų misionierius, vargšų seseles, modernųjų laikų apaštalus.

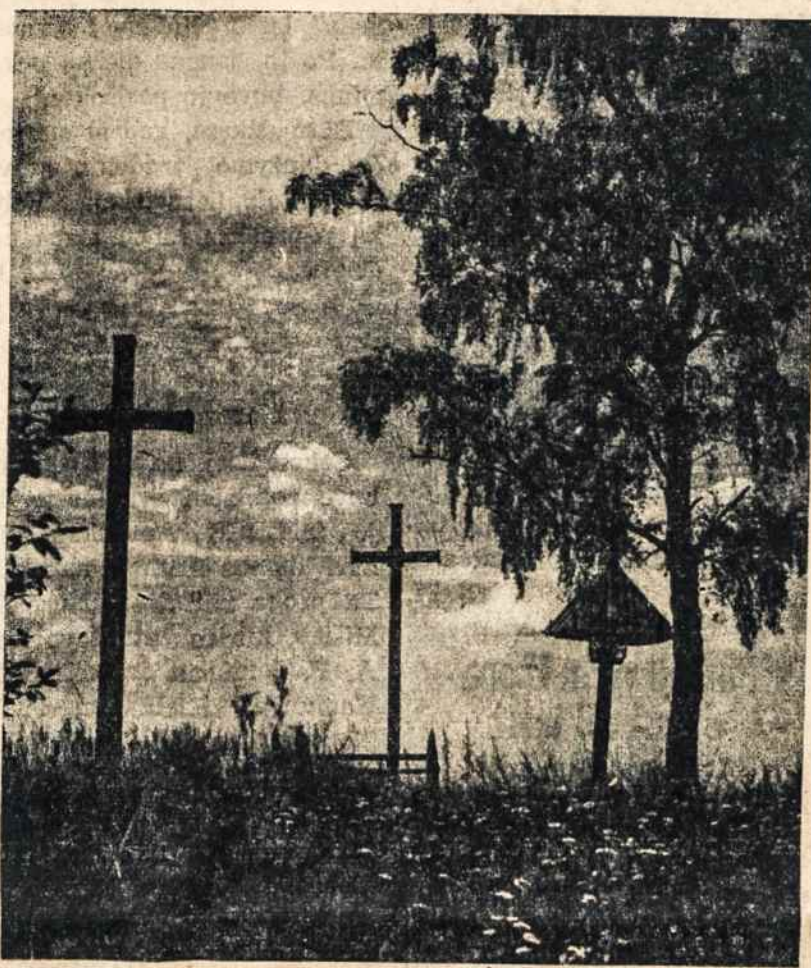
Visas Bažnyčios veikimas atremtas į šv. Dvasią. Pasaulis iškreipia tiesą, visai kitais vardais vadiną nuodėmę, juokiasi iš paskutiniojo teismo ir čia pat teisia jo skelbėjus. Mums reikia stiprios atramos nuo pat pirmųjų krikščionybės laikų, ir ja mes turime šv. Dvasioje. Mums reikia išminties, tvirtumo, valios. Visa tai gauname iš šv. Dvasios.

Būdamas mūsų tarpe, Jėzus turėtų pats vėl atlikti daugelį dalykų, net būtų užmuštas ne sykį. Šv. Dvasia pavaduoja Kristų. Šimtai ir tūkstančiai stiprinami šv. Dvasios, narsiai kovoja už Kristų.

Dievas sutvėrė pasaulį ir mus, visai neklusęs mūsų nuomonės. Nė pasaulio atpirkimas buvo tik Dievo begalinio gerumo darbas. Bet mus išganyti net Kristus be mūsų pačių negali. O kad geriau supratumėm savo gyvenimą, kad sėkmingiau darbuotumėm dėl savo sielos, geriau, kad ateina šv. Dvasia. Ar mes ją priimame, ar mes pasiryžę su ja bendradarbiauti, tai jau mūsų valios reikalas ir pareiga.

K. L. J.

Laukų kryžiai Lietuvoje

...vis mažiau ten lieka mūsų brolių ir sesių

A. Čechov

Šeimos galva

A. Čechov, rusų rašytojas, pajukdamas ravo tautos ydas, čia įkerta girtuokliui tėvui, kuris drumsčia šeimos gyvenimą ir sudaro nereikalingos kančios saviems. Vertimas paimtas iš 1939 metų "Židinio".

Tai paprastai atsitinka po gero prasilošimo arba po išgertuvių. Stepanas Stepanyčius Žilinas atsibunda labai paniurusioje nuotaikoje. Jis atrodo surūgęs, suveltas, pašiūšęs; pilkame veide nepasitenkinimas: lyg jis būtų išidežęs, lyg biaušetųsi kažkuo. Jis palengva rėdosi, palengva geria savo višį ir eina per visus kambarius.

— Norėčiau aš žinoti, koks g-g-galvijas čia vaikščioja ir neuždaro durų? — murma jis piktai, susisupdamas ir naktišvarkį ir garsiai atsispaudydamas. — Surinkite tuos popierius! Kodėl jie čia mėtosi? Laikome dvidešimt tarnų, o tvarkos mažiau, kaip karčiameje. Kas ten skambino? Kas ten atsilviko?

— Tai senutė Anfisa, — sako žmona.

— Valkiojasi čia... dykaduoniai!

— Tave, Steponai Stepanyčiau, negalima suprasti. Pats kvietei ją, o dabar baries.

— Aš ne baruos, aš kalbu. Dirbtumei ką nors, matušėle, negu šitaip sėdėtumei, sudėjusi rankas, ir priekabių ginčui ieškotumei! Garbės žodis, nesuprantu šitų moterų! Nesu-pran-tu! Kaip jos gali išbūti kiauras dienas be darbo? Vyras dirba, pluša, kaip jautis, g-g-galvijas, o žmona, gyvenimo draugė, sėdi, kaip caca, nieko nedirba ir tik laukia progos kaip nors pasibarti iš nuobodulio su vyru. Laikas, matušėle, mesti šituos įpročius! Tu dabar jau ne mokinė, ne panelė, bet motina, žmona! Nusigręži? Aha! Nemalonu girdėti karčią tiesą?

— Keista, kad tu karčią tiesą tik kalbi, kai tau jeknos skauda.

— Taip, pradėk vaidinimą, pradėk...

— Tu vakar buvai priemiestyj? Arba kortomis lošei pas ką nors?

— O kad ir taip? Kas kam darbo? Argi aš privalau duoti kam nors ataskaitą? Argi aš pralošiau ne savo pinigų? Visa, ką aš pats išleidžiu, ir visa, kas išleidžiama šituose namuose, priklauso man! Ar girdi? Man!

Ir taip toliau, vis panašiu būdu. Bet jokių kitų metų Steponas Stepanyčius nėra taip išmintingas, doras, griežtas ir teisingas, kaip per pietus, kai greta jo sėdi visi jo namiškiai. Prasideda paprastai nuo sriubos. Nurijęs pirmą šaukštą, Žilinas staiga raukiasi ir nustoja valgęs.

— Velnias žino kas... — murma jis. — Tur būt, teks traktieriuje valgyti.

— O ką? — nerimauja žmona. — Argi sriuba negera?

— Nežinau, kokį reikia turėti kiaulišką skonį, kad galėtum valgyti šitą buizą! Persūdyta, mazgoje atsiduoda... kažkokios blakės vietoje svogūnų... Tiesiog papiktinimas, Anfisa Ivanovna! — kreipiasi jis į svečią, senutę. — Kasdien duodi begales pinigų maistui... nuo visa atsisakai, ir šit kuo tave šeria! Jie, gal būt, nori, kad aš mesčiau tarnybą ir pats eičiau į virtuvę valgių gaminti.

— Sriuba šiandien gera... — baikščiai sako auklė.

— Taip? Jūs atrandate? — savo Žilinas ir, piktai primerkęs akis, žiūri į ją. — Pagaliau kiekvienas turi savo skonį. Apskritai, reikia prisipažinti, mes su jumis, Varvara Vasiljevna, labai skiriamės skoniais. Jums, pavyzdžiui, patinka elgesys šito berniukščio (Žilinas rodo į savo sūnų Fedę), jūs susižavėjote juo, o aš... aš piktinuos! Taip!

Fedė, septynerių metų berniukas, išblyškusių lygūstu veidu, nustoja valgęs ir nuleidžia akis. Jo veidas dar labiau išblyšksta.

— Taip, jūs susižavėjote, o aš piktinuos... Kas iš mūsų yra teisus, nežinau, bet drįstu galvoti, kad aš, kaip tėvas, geriau pažįstu savo sūnų, kaip jūs. Pažiūrėkite, kaip jis sėdi! Argi taip sėdi išauklėti vaikai? Atsisėsk gerai!

Fedė pakelia aukštyn pasmakrį ir ištem-

pia kaklą, ir jam rodo, kad jis tiesiau sėdo. Jo akyse pasirodo ašaros.

— Ešk! Laikyk šaukštą kaip pridera! Palauk, pakliūsi tu į mano nagus, biauirus berniukšti! Nedrįsk verkti! Žiūrėk tiesiai į mane!

Fedė stengiasi tiesiai žiūrėti, bet jo veidas dreba, ir akys prisipildo ašarų.

— A-a-a... tu verki? Tu kaltas, tu gi ir verki? Eik, stok į kampa, galvijau!

— Bet... tegu jis pirma pietus pavalgo! — užsisistoja žmona.

Fedė, iškreiptu veidu ir trūkčiodamas visą kūnu, nušliaužia nuo kėdės ir eina į kampa.

— Dar tau bus! — toliau kalba gimdytojas. — Jeigu niekas nenori užsiimti tavo auklėjimu, tai, taip ir nutarta, aš pradėsiu... Pas mane, brol, neišdykai ir neverksi pietus valgydamas! Mulki! Darbas reikia dirbti! Supranti? Darbas dirbti! Tavo tėvas dirba, ir tu dirbk! Niekas neprivalo veltui duoną valgyti! Reikia būti žmogumi! Žmogumi!

— Nustok, dėl Dievo! — prašo žmona prancūziškai. — Nors prie pašaliečių nekrimsk mūsų... Senė visa girdi, ir dabar, jos dėka, visam miestui bus žinoma.

— Aš nebijau pašaliečių, — atsako Žilinas rusiškai. — Anfisa Ivanovna mato, kad aš teisingai kalbu. Ką gi, tavo nuomone, aš privalau būti patenkintas tuo berniukščiu? Tu žinai, kiek jį išlaikymas man kaštuoja? Tu žinai, slykštus berniukšti, kiek tavo išlaikymas man atseina? Ar tu manai, kad aš pinigų dirbu, kad jie man veltui tenka? Nebliuk! Tylek! Bet ar tu girdi, ar ne? Nori, kad aš tave, šitokį šunskumpį, išplakčiau?

Fedė garsiai suspiegia ir pradeda raudoti. — Tai, galų gale, nepakenčiama! — sako jo motina, atsikeldama nuo stalo ir mesdamas servetėlę. — Niekados neduoda ramiai pietų pavalgyti! Šit kur man tavo kašnins sėdi!

Ji rodo į pakaušį ir, prisidėjusi skepetaitę prie akių, išeina iš valgomojo.

— Jos užsigov... — bamba Žilinas, priverstinai šypsodamasis.

Švelniai išauklėtos... Taip tai, Anfisa Iva-

novna, nemėgsta dabar klausytis tiesos... Mes gi ir kalti!

Praslenka keletą minučių tylos. Žilinas apmeta akimis lėkštes ir, pastebėjęs, kad sriubos dar niekas nelietė, giliai atsidūsta ir žiūri įbėdęs akis į paraudusį, pilną nerimo, auklės veidą.

— Kodėl gi jūs, Varvara Vasiljevna, nevalgote? — klausia jis. — Vadinas, užsigavote? Taip... Nepatinka tiesa. Na, atsiprašau, tokia mano prigimtis, negaliu veidmainiauti... Visados rėžiū tiesą, matušėle, į akis. Vienok, aš pastebiu, kad mano buvimas nemalonus. Man esant niekas negali nei kalbėti, nei valgyti... Ką gi? Pasakytumėt man, aš išeičiau... Aš ir išeisiu.

Žilinas atsistoja ir eina prie durų. Praeidamas pro šalį verkiandčio Fedės, jis sustoja.

— Po viso to, kas čia nutiko, jūs l-l-laisvas! — sako jis Fedei, išdidžiai atmesdamas galvą atgal. — Aš daugiau į jūsų auklėjimą nebesikišu. Nusiplaunu rankas! Prašau man atleisti, kad nuoširdžiai, kaip tėvas, geisdama jums gera, sutrikdžiau jūsų ir jūsų vedėjų ramybę. Taip pat drauge, visam laikui nusisimu atsakomybę už jūsų likimą...

Fedė suklykia ir dar garsiau raudoja. Žilinas nusigrįžta į duris ir eina į savo miegamąjį.

Po pietų išsimiegojęs, Žilinas jaučia sąžinės graužimą. Jam gėda žmonos, sūnaus, Anfosos Ivanovnos ir net pasidaro labai neįjauku, atsiminus apie tai, kas buvo pietų metu. Bet savimeilė perdaug didelė, trūksta vyriškumo, kad galėtų būti atviras, ir jis vis dar pučiasi ir bamba...

*Kitą dieną iš ryto atsibudęs, jis, gerai nusiteikęs, prausdamasis, linksmai švilpauja. Atėjęs į valgomąjį gerti kavos, jis randa ten Fedę, kuris, pamatęs tėvą, atsistoja ir žiūri į jį sumišęs.

— Na kaip, jaunikaite? — linksmai klausia Žilinas, sėsdamas prie stalo. — Kas nauja pas jus, jaunikaite? Gyvuoji? Na, eik, pa- bučiuok savo tėvą.

Fedė, išblyškęs, rimtas, ateina prie tėvo ir drebančiomis lūpomis liečia jo skruostą, paskui ueneina ir tylėdamas sėdasi į savo vietą.

Vertė D. Bubinas

Amerikos Lietuvių

ŽIDINIUOSE

LITERATūros IR DAINOS VAKARAS

New Britain, Conn.

New Britain'o lietuvių kolonijos kultūrinis judrumas praėjusį mėnesį buvo labai ryškus. ALT skyrius turėjo savo tradicinį rengimą; parapijos nauda taip pat buvo surengti keli pobūviai. Gegužės mėn. numatomi keli kultūriniai lietuvių pasirodymai. Pirmasis ir pats didžiausias bus gegužės 7 d. Lietuvių svietainėje, Park St. Tą dieną įvyksta literatūros ir dainos vakaras. New Britain'o ir jo apylinkių lietuviai turės progą išgirsti panelę S. Griškaitę, kuri artimiausiu metu ruošiasi išvažiuoti į Vokietiją. Panelė S. Griškaitė yra gimusi New Britaine ir savo nepaprastai skambiu sopranu daug kartų Amerikoje žavėjo klausytojus.

Koncerte dalyvaus baritonas Vl. Ivanauskas, buvęs Kauno operos solistas ir jo direktorius, Vl. Ivanauskas iš karto užburia klausytojus savo turtingu balsu. Literatūrinę dalį išpildys Runcė Dandierinas — Leonardas Žitkevičius, autorius garsios knygos "Vilka ir šilka". Jis pasirodys pirmą kartą lietuvių kolonijoje. Savo humoristinėmis dalykais jis prajuokina klausytojus iki ašarų.

Koncertui akompanuos Vytautas Marijošius, buvęs Kauno operos vyr. dirigentas. New Britain'o lietuvių kolonijoje vis daugėja naujakurių, kurie gražiai bendradarbiaudami su senaisiais, pagyvina kultūrinį gyvenimą.

Reikia tikėtis, kad ateityje New Britain'o lietuvių kolonija pasidarys šalia kitų kaip viena iš judriausių. Jonas ir Pijus Poškai, Ant. Brinius, ponia Mičiūnienė, Lembertas, Vyta. Marijošius ir kiti — sudaro veiklos branduolį.

Koresp. ALT mėnesinis susirinkimas Susirinkimas įvyko balandžio 28 d., penktadienį, parapijos salėje. Atsilankę skyrė nariai rūpestingai svarstė tautos reikalus ir tremtinių likimą. Iš izdo paskirtas 75 dol. transportacijos 600 lietuvių į Mich. valstybę. Nutarta visą gegužės mėn. paskirti drabužių rinkimui Europos tremtiniams. Skyrė pirmi-

ninkas J. Maksimavičius yra nusistatęs kiekvieną mėnesį aukoti iš savo uždarbio \$1.00 tautos reikalams. Šiame susirinkime jį pasekė M. Uždavinienė, P. Demikis, V. Vaznytas, kun. J. Matutis, P. Lembertas, kurie skiria tokias pat aukas kas mėnuo. Tautos reikalams sukelti fondai paskirta B. Mičiūnienė. Skyrė susirinkimui įvyksta kas mėnuo paskutinį penktadienį 7:30 v. vak. parapijos salėje. Geros valios tautiečiams, kuriems rūpi tautos likimas, kviečiame dalyvauti, ypač būtų malonu matyti susirinkusių daugiau iš tremties atvykusių brolių ir sesių. Tas mums, seniau čia atvykusiems pridutu daugiau energijos, kartu galėtume dar geriau rūpintis savo tautos ir tremtinių reikalais.

Mūsų ligoniai

Šiomis dienomis General ligoninėje gydosi: Vincas Vaitkevičius ir Jonas Sipalis, abu ALRKS 109 kp. nariai; Mikalina Baravikienė, Karalina Nabairnė, Marijona Kaminskienė, sv. Rožančiaus draugijos narės. Reiškiamė giliai užuojautą ir linkim sveikatos.

B. M.

Pirmoji vyčių kuopa darosi vėl judri

Brockton, Mass.

Š. m. balandžio 28 d., penktadienį, Brocktono parapijos salėje įvyko Vyčių kuopos reorganizacinis susirinkimas. Brockton'o kuopa buvo pati pirmoji visoje Amerikoje, tačiau, laikui bėgant, jos veikimas keitėsi. Dabartinis vietos vikaras kun. S. Saulėnas ėmėsi kuopą atgaivinti. Jo iniciatyva buvo susauktas šis reorganizacinis susirinkimas. Susirinkime kalbėti buvo pakviesti svečiai iš So. Bostono — p.p. Juozas Lola ir Juozas Matačiūnas. Apie 30 sus-mo dalyvių išsirinko valdybą, kuri vėliau pasiskirstysiantis pareigomis. Valdybon išrinkti: M. Peldžiūtė, A. Bulkaitytė, F. Kumpaitė, A. Bartkiūtė, ponia Česnienė, p. Eitavičius, V. Janonis, K. Keblinskas ir A. Sužiedėlis. Po oficialiosios sus-mo dalies buvo dar užkandžiai ir šokiai.

Sekmadienį, bal. 30, būrys vyčių iš Brocktono lankėsi Bostono vyčių surengtam "bowling" turnyre ir vaišėse.

Gražus gailestingumo darbas

Manchester, N. H.

Vos prieš pusmetį atvykusi iš tremties ir dar nesukubusi čia tvirčiau "atsistoti ant kojų", vengrė El. Belle, gavėje grūdama sulaužė ranką. Liko be darbo, be pastogės ir be cento. Nesant šiame mieste jos tautybės žmonių, atsidūrė labai vargingoj padėty. Turėjo pagaliau, kokia nors ranka pagalbėti.

Pasidrašinuosius pora liet. tremtinių moterų aplankė šiuo tikslu keleta lietuvių šeimų. Kiekvienas aplankytasis auko mažaisiais po 1 dolerį. P. Alkovičienė ir p. Kikutienė po \$2, o p. Vižynis net \$5. Nelaimės ištiktąją p. Gillienė ne kartą parėmė maistu.

Visiems-oms: p. Matulienė, p. Gadeikienei, p. Mikšienei, p. Kikutienei, p. Alkovičienei, p. Svetikienei, p. Gilienei, p. Zubaitienei, p. Vainulavičienei, p. Čepinskienei, p. Vižyniui, p. Simunčiui ir p. Česnakiui jų duosnią ranką ir gerą širdį teatlygina Aukščiausias. Susėlpoti iš dėkingumo net apsisverkė. Jeigu būtų buvusios aplankytos visos kitos lietuvių šeimos, atrod, kad nė vienas nebūtų atsisakęs vargšėi moteriškai pagalbėti. Pasigėrėtinas reiškinys!

Pakartojo Velykas P. Svetikienės iniciatyvos dėka atvykio išvakarėse nemažas būrelis Manchesterio lietuvių moterų, pagal iš seno įsigalėjusį paprotį, šimet atšventė Velykėles, atseit, pakartojo Velykas su skaniomis lietuviškomis "balkomis" ir kitokiais skanumynais lietuvių klubo patalpose. Keletas tuzinų įvairiaspalvių margučių "su išlošimais ir pralošimais" buvo linksmam sumušta. Po to, jaunas dienas prisiminus, buvo ir pasiokta.

Būtų džiugu, kad šį margučių dūžymo tradicija su visais kitais lietuviškais Velykų papročiais mūsų tarpe neišnyktų.

Norwood, Mass. Sekmadienį, balandžio 23 d., buvo paminėta sv. Jurgio drjos ir LRKS Amerikoje 81-mo kuopos 40 metų sukaktis. Tą progą nariai išklusė sv. Mišias, kurias atnašavo kun. A. P. Janiūnas, ir priėmė šv. Komuniją. Kleb. kun. F. E. Norbutas pasakė gražų iškilmei pritaikintą pamokslą. Paminėjo, kad tos organizacijos per 40 metų išsilaikė tvirtai katalikiškos ir tautiškos, ir ragino ir toliau būti tokiais pat tvirtais.

Po pietų svietainėje buvo graži programa, kurią išpildė sv. Jurgio lietuvių parapijos choras, vad. varg. V. Kamantauskui. Sudainuota patriotiškų dainų, solo ir duetu. Chore dalyvavo N. Novikienė, B. Kamantauskienė (tremtinė), Jonė Vasiliūnaitė, O. Pazniokaitė, L. Gudaitienė, P. Kristolaitienė (tremtinė) ir E. Kavolynaitė. Akomponavo vag. V. Kamantauskas. Eiles pasakė tremtinukai: D. Duobaitė, G. Duobaitė, G. Liutkevičius ir R. Liutkevičius.

Sveikino kleb. kun. F. E. Norbutas, kun. A. P. Janiūnas, A. F. Kneizys, "Darbininko" redaktorius, pirmieji šių organizacijų įkūrėjai: V. J. Kudirka, P. Kudirka, P. Kuras ir H. J. Balutis; sv. Jurgio draugijos vardu pirmininkas J. Versiackas, Moterų draugijos — B. Adomaitienė, Moterų Sąjungos — I. Tvaskienė, Vyčių — J. Šipiliauskas, sv. Vardo Draugijos — B. Kudirka, LDS 3-čios kp. — H. J. Balutis, Merginų Sodalicijos — O. Pazniokaitė, LRK Susivienijimo Amerikoje 81-mo kp. — V. J. Kudirka. Taip pat kalbėjo atvykęs iš tremties Kazys Šimėnas, kuris pažymėjo gilų lietuvių tautos tikėjimą ir pasidžiaugė norwoodiečių katalikų nuveiktais darbais.

Kalbėtojai linkėjo organizacijų nariams būti ištikimais Bažnyčiai ir lietuvių. Ragino ir kitus ir taip pat iš tremties atvykusius rašytis prie jų ir jose dirbti.

Šios organizacijos daug prisidėjo aukomis ir darbais prie bažnyčios, tautos kultūros, spaudos ir Labdarybės. Pirmaisiais nariais kūrėjais buvo tik 9 asmenys: V. J. Kudirka, P. Kudirka, P. Kuras, J. Ruš-

PRANESIMAS

Moteryų Sąjungos Mass., Maine ir New Hampshire apskrities suvažiavimas įvyks sekmadienį, gegužės - May 28 d. š. m., sv. Kazimiero lietuvių parapijos svietainėje, 119 Temple Street, Nashua, N. H. Sesijos prasidės 1 val. p. p.

Kviečiame visas atstoves nesivėluoti ir dalyvauti suvažiavime.

Moteryų Sąjungos Apskrities valdyba

Pirm. A. V. Kneizienė
Vice pirm. T. Mitchell
Rašt. A. M. Wackell

Užuojauta

Mirus p. Teklės Mažeikienės, gyv. Worcester, Mass., mamytėi, Moterų Sąjungos Mass., Maine ir New Hampshire apskrities valdyba reiškia giliai užuojautą p. Mažeikienei, Centro direktoriai ir jos šeima šioje liūdnoje valandoje.

Taip pat reiškia giliai užuojautą p. T. Mažeikienei, kuriai šiomis dienomis buvo padaryta sunki operacija.

Apskrities valdyba —
Pirm. A. V. Kneizienė
Vice pirm. T. Mitchell
Rašt. A. M. Wachell

Šventė 40 metų sukaktį

Norwood, Mass.

Sekmadienį, balandžio 23 d., buvo paminėta sv. Jurgio drjos ir LRKS Amerikoje 81-mo kuopos 40 metų sukaktis. Tą progą nariai išklusė sv. Mišias, kurias atnašavo kun. A. P. Janiūnas, ir priėmė šv. Komuniją. Kleb. kun. F. E. Norbutas pasakė gražų iškilmei pritaikintą pamokslą. Paminėjo, kad tos organizacijos per 40 metų išsilaikė tvirtai katalikiškos ir tautiškos, ir ragino ir toliau būti tokiais pat tvirtais.

Parengimo šeiminkais bei šeiminkėmis buvo: A. Kavaliauskas, H. J. Balutis, V. J. Kudirka, I. Tvaskienė, M. Balutienė, A. Smilgienė, M. Kavaliauskienė, E. Kuodienė, O. Červokienė, A. Liutkevičienė, S. Duobienė. Rengimo komisija taria nuosirdžiai padėką: chorui, jo vadovui V. Kamantauskui, kalbėtojams — kleb. kun. F. E. Norbutui, kun. A. P. Janiūnui, A. F. Kneizui, K. Šimėnui, visiems atsilankiusiems ir šeiminkams bei šeiminkėms, kuriuos taip sunkiai vaišino. Programos vedėjas buvo V. J. Kudirka.

Nepamirškime,

ketvirtadienį, gegužės 11 d. vakare įvyks sv. Jurgio lietuvių parapijos "penny sale". Visi maloniai kviečiami vietiniai ir kitų kolonijų atsilankyti į šį rengimą. Klebonas kun. J. E. Norbutas ir komisijos pirmininkas kun. A. P. Janiūnas ir visa komisija sako, kad bus labai daug gerų dovanų. Atvykite ir išbandysite savo laimę.

Lankėsi kun. P. Patlaba

Penktadienį, balandžio 28 dieną, buvo atvykęs svečias kun. Petras Patlaba. Kalbėjo LRK Federacijos reikalais. Savo gražioje turiningoje kalboje nurodė, kaip mes lietuviai galime Amerikoje palaikyti lietuvių, auklėti savo vaikus lietuviškoje dvasioje. Prašė remti Federaciją. Sakė, kai Federacija bus stipri, ji galės daugiau dirbti katalikiškos ir lietuviškos reikalams. Jo kalba visiems labai patiko. Vedėjas buvo kun. A. P. Janiūnas. Žvalgas.

Gražiai parėmė koncertą Praeitą sekmadienį iš šios kolonijos labai daug lietuvių dalyvavo Lietuvių Radio Valandos programos koncerte. Pirmą kartą norwoodiečiai važiavo specialiu autobusu. Daug atvažiavo automobiliais ir autobusais. Daugiausia pasidarbavo p. Ona Pazniokaitė. Jai padėjo p. Eugenija Kavolynaitė, p. Ieva Tvaskienė, p. Jurgis Versiackas ir kiti. Klebonas kun. F. E. Norbutas ir kun. A. Janiūnas labai gražiai reklamavo koncertą ir da-

vė progą visiems dalyvauti koncerte.

Serga Al. Pazniokaitė

Praeitą savaitę, Norwoodo ligoninėje padaryta operacija slaugei p. Alenai Pazniokaitėi, gyv. Heaton Ave. Slaugė Pazniokaitė dirba toje pačioje ligoninėje. Reiškiamė užuojautą ir linkim stiprios sveikatos.

MOTINŲ GARBEI KONCERTUOS I. NAURAGIS IR T. ŠIDLASKAS

Waterbury, Conn.

Sekmadienį, gegužės 14 d., lai visi keliai veda į didžiulę sv. Juozapo parapijos salę. Čia bus 27-tasis sv. Juozapo parapijos choro Motinos Dienos rengimas, vadovaujant komp. A. J. Aleksui. Pradžia 7 val. vak. Šių metų koncertus bus vienas iš gražiausių bei įvairiausių.

Koncerte dalyvauja Europoj ir jau Amerikoje plačiai pagarsėjęs Lietuvos operos solistas — bosas Ipolitas Nauragis, jaunas, talentingas NBC radio pianistas - kompozitorius Tadas Šidlauskas iš New York'o ir parapijos mišrus choras, solistai-tės. Tautinių šokių aštuonių porų ansamblis pašoks "Sukčių", "Grandinė", "Malūnų" ir "Žiogelius". Po programos bus bendri šokiai ir užkandžiai. Visas paldas skiriamas parapijos netai. Vietos ir apylinkės visuomenė nekantriai laukia atvykstant mūsų tautos meno garsenybių ir jų pirmo koncerto Connecticut valst.

Kol dar džiaugiamės brangiausių žemėje turtu — savo motinomis, pagerbkime, pamylėkime, palinksminkime jas. Visi šeimos nariai kartu su savo brangiomis motinėmis šiam iškilmingame JUJŲ GARBEI koncerte, gegužės 14 d., sv. Juozapo salėje, Waterbury, Conn. Lyra.

Vaikų vakaras motinoms pagerbti

Lituanistikos Kursų mokiniai ruošia vakarą motinoms pagerbti. Vakaras įvyks š. m.

gegužės mėn. 7 d. — sekmadienį Lietuvių klube, 48 Green St. Pradžia 18 val. (4 val. po pietų).

Programoje numatyta specialus vaikų vaidinimas, deklamacijos, vaikų chorelio dainos ir k.

Į vakarą kviečiamos visos motinos su savo šeimomis, lietuviškasis jaunimas ir k. Kviečiamos ne tik tuos kursus lankančių vaikų motinos, bet ir visos kitos lietuvių motinos.

Apdovanojama mūsų tautietė

Philadelphia, Pa.

Vietos restoranų Horn and Hardart savininkai suruošė bankietą pagerbti savo darbininkams, kurie yra išdirbę pas juos po 25 metus ir šia proga juos apdovanojo. Tarpe kitų darbininkų dovaną gavo ir mūsų tautietė p. Ieva Puodžiūnaitė - Sasnauskienė. Ji gavo, kaip dovaną, puikų laikrodėlį. Sveikiname. XXX.

Kaip Tapti Amerikos Jungtinių Valstybių Piliečiu?

Klausimai ir atsakymai angliškų ir lietuvių kalbomis. Dar neturintiems Amerikos pilietybės ypatingai naudinga knygelė. Kaina — 25c.

W. J. Chisholm GRABORIUS

"Asmeniškai Patarnavimas"
331 Smith St.,
PROVIDENCE, R. I.
Telephone
Ofiso: Dexter 1-562
Namų: Pl. 6286

Albert R. Barker

Pirmiau — Pope Optical Co.
Kada Jums reikalingi akiniai
Ieškite mums išgaminuotų
akis ir pritaikinti akiniai.
Mes padarome dirbtinas akis.
Room 206
Tel. 6-1944
207 PARK BUILDING
Worcester, Mass.
275 Main St., Webster, Mass.

Mūsų Kompanijos APDRAUDĖ

Atholio Žmonės virš 100 metų
465 Main St., Athol, Mass.
TEL. 204

PARAMOUNT CLEANERS & LAUNDERERS

Vienintėliai Brocktono Dry Cleaners su Mothproofing Patarnavimu
(Aprausta nuo kandžių sugadinimo per 6 mėnesius)
Marškiniai gražiai išplaunami
VELTUI PAIMAME IR PRISTATOME
Ofisas ir Plant 560 Warren Ave., 766 Main St.
Tel. 736 — BROCKTON, MASS. — Kampas Grove St.

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglius ir aliejų.
Parduodame
Ledą—Anglius—Coke—Aliejų—Oil Burnerius
BROCKTON ICE & COAL CO.
27 Lawrence St., Brockton, Mass.
Tel. 189

Mes Instaliuojame Visokios Rūšies Aliejumi

Sildomus Burnerius Brockton Oil Heat., Inc.
27 Legion Parkway, Brockton, Mass.
Tel. Brockton 323

TIMKEN

Silent Automatic OIL HEAT

OIL BURNERS - AIR CONDITIONING OIL FURNACES
OIL ROLLERS - OIL BURNING WATER HEATERS

Šešių Metų Sukaktis Nuo Mirties A. † A. Liudvisės Zinkevičienės

Gegužės 4 dieną su kanka 6 metai kaip mirė mano mylima ži ona ir vaikų brangioji motina Liudvisė Zinkevičienė.

Minėdami liūdnas šešių metų sukaktuves, užprašėme šv. Mišias už a. a. Liudvisės sielą, kurios bus atnašaujamos šeštadienį, geg. 6 d., 7:30 val. rytė, sv. Roko parapijos bažnyčioje, Brockton, Mass. Prašome visų giminių, draugų bei pažįstamų dalyvauti šiose Mišiose ir pasimelsti už a. a. Liudvisės sielą.

Nors jau 6 metai prabėgo nuo jos mirties, bet mes nemišiam niekad jos nepamiršime. Visuomet maldausime Dievulį, suteikti jai Amžiną Ramybę.

Nuliūdę

Vyras Vincas Zinkevičius,
dukterys, sūnus ir žentai.

DAKTARAI

Dr. Joseph F. Antanelis OPTOMETRISTAS 515 E. Broadway South Boston, Mass.

Dr. J. L. Pasakarnis DR. AMELIA E. RODD OPTOMETRISTAI 447 W. Broadway So. Boston, Mass.

Dr. J. C. Seymour LANDZIUS Lietuvis gydytojas ir chirurgas. Naudoja vėliausi, X-Ray aparatą Pritaiko akinius.

J. Repshis, M.D. Lietuvis Gydytojas 495 Columbia Road arti Uphams Corner Dorchester, Mass.

A. J. NAMAKSY Real Estate & Insurance 409 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

Gate City Monument Co. GRANITE MEMORIALS 321 W. Hollis St., Nashua, N. H.

Lithuanian Furniture Co. MOVERS - Insured and Bonded Local & Long Distance Moving

Jūsų panerentis lėktuvas pakraunamas išsiuntimui į Prancūziją.

Lietuvių Kalbos Gramatika

skiriama amerikiečiams. Parašė kun. Dr. Jonas Starkus. Marianopolio Kolegija, 1938 m., 208 pusl.

Knyga naudinga išmokti gerai lietuviškai rašyti ir kalbėti. Kaina - \$1.00.

Angliškai - Lietuviškas Žodynas

(English - Lithuanian dictionary). Paruošė A. Herlitas. 400 pusl. Šio žodyno nemažai Amerikos lietuviai nusiuntė savo giminėms ir pažįstamiems tremtiniams į Europą. Kaina \$3.00.

"DARBININKAS" 366 W. Broadway, South Boston 27, Mass.

IVAIRŪS SKELBIMAI

AUKSINĖS ŠAKNELĖS

Auksinės šaknelės (Golden Seal) yra didelės vertės vaistas nuo kataro, baltųjų, akių uždegimo, nuo rožės, nuo drugio, nuo kepenų gedimo, nuo skilvio ir kitų vidurinių skaudulių, nuo sugedusios burnos.

ALEXANDER'S CO. 414 West Broadway South Boston 27, Mass.

Dėkoja "Darbininkui" už prisiūtą 1950 m. kalendorių

"Darbininkas" atspausdino 1950 m. kalendorių dviem spalvoms, kurio kiekvieną mėnesio puslapį puošia skirtingi paveikslai. Sekmadieniai ir šventadieniai pažymėti raudonomis skaitlinėmis; pasnykai pažymėti žuvelėmis.

Gavusieji kalendorių juo labai patenkinti. Sekantieji asmenys prisiuntė kalendoriaus fondui aukų:

- Rev. A. Petraitis, Worcester, Mass. 13.66
B. Martunas, Terryville, Conn. 1.00
J. Balsevičius, Vancouver, Canada 1.00
Adomas Kacivienius, Worcester, Mass. 1.00
Mrs. Peter Urbon, Pittsfield, Mass. 1.00
Charles Bush, Lawrence, Mass. 1.00
Mrs. Z. Talutis, Billerica, Mass. 1.00
Mrs. J. Wallen, Dorchester, Mass. 1.00
Mike Wallent, Bockton, Mass. 1.00
Wm. Millsback, Meridan, Conn. 1.00
Mrs. O. Oksienė, Brockton, Mass. 1.00
A. Stanulionis, Nashua, N. H. 1.00
J. Navitsky, Fairfield, Conn. 1.00
J. Savickienė, So. Boston, Mass. 1.00
Pranas Shopis, Waterbury, Conn. 1.00
Jonas Adomelis, Waterbury, Conn. 1.00
Vincas Lingminas, Waterbury, Conn. 1.00
Jonas Zailskas, Waterbury, Conn. 1.00
Aleksandras Zabalskas, Waterbury, Conn. 1.00
Juozas Bernotas, Waterbury, Conn. 1.00
K. Pigaga, Brockton, Mass. 1.00
Jutin Antanitis, Norwood, Mass. 1.00
Anna Florance, Randolph, Mass. 1.00
Antanas Gobis, Amsterdam, N. Y. 1.00
J. Maziliauskas, Toronto, Canada 1.00
J. Simkienė, So. Boston, Mass. 50
Anna Romanuskas, Bridgeport, Conn. 50
Mary Sinkeviciene, Kulpmont, Pa. 50
V. Aleksa, Baltimore, Md. 50
P. Tamulionis, So. Boston, Mass. 50
Ona Vaitienė, Phila., Pa. 50
Jonas Adomenas, Montreal, Canada 50
S. Macinskas, Brockton, Mass. 50
Mrs. K. Melusky, Shenandoah, Pa. 50
P. Karoblis, So. Boston, Mass. 50
Juozas Shurkus, Waterbury, Conn. 50
Elzbieta Januskienė, Waterbury, Conn. 50
Petras Smotas, Waterbury, Conn. 50
Aleksas Gvazdauskas, Waterbury, Conn. 50
J. Austin, Pittsfield, Mass. 50
J. Gurskas, Dorchester, Mass. 50
W. Kaskonas, Claremont, N. H. 50
Adam Sirum, Montague, Mass. 50

Nuoširdžiai dėkojame už paramą. "Darbininko" Administracija.

Amerikos Legijono Stepono

Dariaus Posto

METINIS

IŠVAŽIAVIMAS

Sekmadienį, Birželio 4, 1950

ROMUVOS PARKE

Montello, Mass.

Bus militarės iškilmės laike kurių bus pagerbtas vienas užsitarnavęs lietuvis veikėjas. Dalyvaus Baletto artistai ir bus kitų pamarginimų. Žinoma bus muzika, užkandžių ir gėrimų troškuliui numalšinti.

MODERNUS Casper's Grožio Salonas

Rytmečiais turi nupiginiimų ant permanent wave. Kurios ateis iki 10 valandos ryte, tos gaus \$10. Vertės permanent už \$8.

Priimame ir be apointmentų. Atidara Keturtdieniais ir penktadieniais vakarais.

Casper's Beauty Salon 738 E. Broadway So. Boston, Mass. So. 8-4645

Casper's Beauty Salon 1047 Dorchester Ave., Dorchester, Mass. Ge 6-3668

BALF 1950 m. ketvirtio - sausio, vasario ir kovo mėn. APYSKAITA PAJAMOS: Balansas 1950 m., sausio 1 d. \$6,651.19; Balansas gerybėms - 20,200.00. Viso -26,851.19.

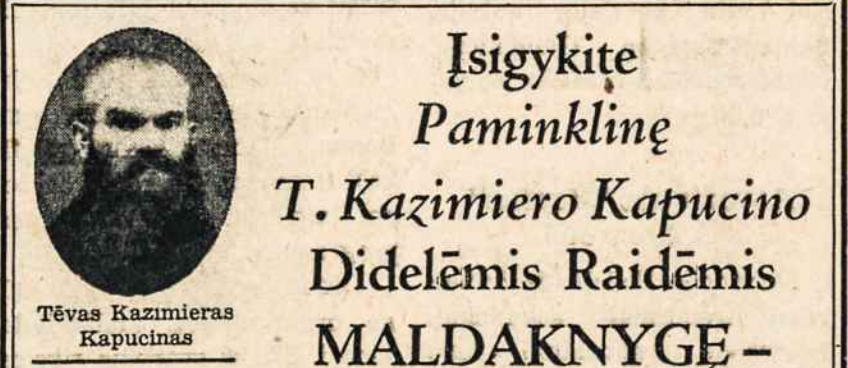
20.00; Kalėdiniai atvirukai - 20.00; Gražinta apdrauda - 9.28. Viso - 224,228.46. Viso labo - \$251,079.65. IŠMOKEJIMAI: (A) Tiesioginei šalpai - 221,405.13. (B) Imigracijai ir įkurdinimui - \$1,803.79. (C) Sandėlio išlaidos - \$1,494.34. (D) Administracijos išlaidos - \$4,627.28. Viso išmokėjimų - \$229,330.54; Gerybių atrankos ne-

tinkamos šalpai - 1,200.00. Viso: \$230,530.54. Balansas gerybėms: \$12,906.38; Grynais pinigais - \$7,642.73. Viso: \$20,549.11. A. S. Trečiokas, Iždininkas P. Minkūnas, Reik. Vedėjas.

Draugijų Valdybų Adresai

- LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS SVC. Pirmininkė - Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. South Boston 8-1298. Vice-Pirmininkė - E. Gailūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. - Stela Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass. Finansų Rašt. - B. Čiūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway - 1864-W. Iždininkė - Ona Slausis, 51 Tampa St., Mattapan, Mass. Tvarklarė - M. Matejškienė, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass. Kasos Gl. - Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą dieną mėnesio, 7:30 v. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreiptės pas protokolų raštininkę.

- SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA Pirmininkas - Viktoras Medonis, 21 Sanger St., So. Boston, Mass. Vice-Pirm. - Vincas Stakutis, 684 Sixth St., So. Boston, Mass. Protokolu Rašt. - Kazys Rusteika, 206 L St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. - Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Iždininkas - Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass. Maršalka - Jonas Zaikis, 787 Broadway, So. Boston, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreiptės pas protokolų raštininkę.

Isigykite Paminklinę T. Kazimiero Kapucino Didelėmis Raidėmis MALDAKNYGE - ATLAIDŲ ŠALTINIS

Tai tikrai įspūdinga, patraukli ir graži maldaknygė, 574 puslapių, odos stipriais viršeliais, apskritais kampais, paaukuotais kraštais. Ant viršelio gražus dekoratyvinis lietuviškas auksinis kryžius. Maldų atlaidus patikrino Tėvas Dr. Klemensas Žalalis, O.F.M. Maldaknygės kaina \$3.75. Šioje maldaknygėje keliamųjų katalikiškųjų švenčių kalendorius siekia iki 1993 m. Tai reta maldaknygė turi tokią ilgą kalendorių.

Užsisakant maldaknygę, nereikia rašyti laišką, tik iškirptę apacioje pridėtą kuponą, idėję į konvertą su money orderiu ar pinigais, pasiųskite "Darbininkui", 366 West Broadway, South Boston 27, Mass. ir tuojau gausite maldaknygę. DARBININKO Administracija, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. Siuomi siunčiu \$3.75 ir prašau prisiųsti Tėvo Kazimiero Kapucino paminklinę didelėmis raidėmis maldaknygę - ATLAIDŲ ŠALTINIS.

Arkliai Stoja 2 Val. Popiet Double Baigias 1:40 8 Reisai Kasdien - su Turf Reisais COMMONWEALTH HANDICAP Pridėta \$5,000 SESTADIENIO IZMYBĖ Treigiai ir Senesni. Mylia su Viršum. PRALEISKIT DIENĄ SMAGIAI

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE Vincas Balukonis, Savininkas. Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausią alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja. 258 West Broadway, South Boston, Mass.

IVAIRENYBES

Japonai nebežino kaip laikraščius skaityti. Japonai savo raštui naudoja tam tikrus ženklus, o ne raides. Jie rašo stačiomis eilutėmis (stulpeliais) iš virsaus į apačią ir iš dešinės į kairę. Dabar yra bandoma jau prisi-taikyti prie europiečių: rašyti gulščiomis eilutėmis ir iš kairės į dešinę, bet naudojami tie patys ženklai. Kai kurie laikraščiai vartoja dvejoją būdą: seną ir naują. Skaitytojai nusiskundžia, kad jie dabar nežino, kaip skaityti. Viename laikraštyje buvo rašyta apie nusikandusį žveją, o skaitytojas, senoviškai slebizavodamas, perskaitė apie jo prigėrusią žmoną. Jis baisiai susijaudino, kai pamatė ją gyvą pereinant.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus Funeral Home 254 W. Broadway South Boston, Mass. JOSEPH BARASEVICIUS Laidotuvių Direktorius NOTARY PUBLIC Patarnavimas Dieną ir Naktį Koplyčia Šermenimis Dykal Tel. South Boston 8-2590 Avenue 2-2484

CASPER FUNERAL HOME 187 Dorchester Street South Boston, Mass. Joseph W. Casper (KASPERAS) Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC Patarnavimas Dieną ir Naktį Koplyčia Šermenimis Dykal Tel. SO 8-1437 South Boston 8-3960

YAKAVONIS Funeral Home 741 No. Main St. Brockton, Mass. V. YAKAVONIS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas Patarnavimas Dieną ir Naktį Koplyčia Šermenimis Dykal Tel. Brockton 8-1580

WAITT FUNERAL HOME 30 Emerson Ave. Brockton, Mass. Edward J. Waitt (Waitekūnas) Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas Patarnavimas Dieną ir Naktį Koplyčia Šermenimis Dykal Tel. Brockton 3368

WAITKUS FUNERAL HOME 197 Webster Ave., Cambridge, Mass. PRANAS WAITKUS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas (Notary Public) Patarnavimas dieną ir naktį. Nauja moderniška koplyčia šermenimis dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas šer-miausiomis kainomis. Kainos, tos pačios ir kitus miestus. Reikale saukite; Tel. TR-6-6434.

ZALETSKAS FUNERAL HOME 564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuotojai Patarnavimas dieną ir naktį. Koplyčia šermenimis Dykal NOTARY PUBLIC Tel. SO 8-0815 South Boston 8-2600

Pristatome Alų ir Toniką Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, ir namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Saukite: BORIS BEVERAGE CO. J. ARLAUSKAS, Savininkas 220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams. Kainos prieinamos. Myopia Club Beverage Co. Grafton Ave., Islington, Mass. Tel. Dedham 1304-W PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

BOSTONO ŽINIOS

Iškilmų diena

Sekmadienį, geg. 7 d. įvyks šios iškilmės. Naujas kun. Juozas Naudžiūnas laikys pirmas iškilmingas šv. Mišias savo tėviškėje. Prinicijų pamaldos prasidės 9:45 v. r. Asistuoja jam dalyvauja kun. Kazimieras Jenkus arkidieku, kun. A. Naudžiūnas, MIC, diakonu, kun. Albertas Abraščinskas, subdiakonu, kun. Albertas Kontautas, ceremonijų magistras. Pamokslą pasakys kun. A. Antoninus Jurgelaitis, O. P.

Po pamaldų bažnytinėje salėje, parapijiečiai rengia bankietą primicijantui pagerbti. Į bankietą galės eiti, kas tik turės tikieta. Prašome žanagos tiktai įsigyti iš anksto. Kaip girdėti bankietas bus labai puošnus.

2 v. p.p. bažnyčioje įvyks iškilmingos vestuvės panelės Anielės Jazukevičiūtės su Edwardu Leary.

2:30 v. p.p. šv. Panelės Marijos litanija ir palaiminimas švenč. Sakramentu.

3 v. p.p., vyksta Bostono lietuvių Teatro spektaklis, So. Bostono High School ehdivioje ir lietuviškai papuoštoje salėje.

Jeį kas iš southbostoniečių dar nepasitenkintų vietinėmis tos dienos iškilmėmis, galėtų dar nuvažiuoti, vakare į Montellą, pamatyti "Tetą iš Kolorados". Prie progos galėtų ją užkviesti pas savuosius į So. Bostoną.

Southbostonietis kunigas pastatė bažnyčią

Kunigas Jonas B. Rusteika buvo Arkivyskupo Cushing įšventintas į kunigus, šv. Petro parapijos bažnyčioje, rugpjūčio mėn. 1945 metais. Pavikariavęs pas airius, po to pas vokiečius, buvo paskirtas klebonu į anglų parapiją, kurioje buvo sudegusi bažnyčia. Jis ėmėsi darbo ir per porą metų pastatė gražią naują plytinę bažnyčią, kuri buvo pašventinta kovo 5 d., 1950.

Vyskupas Carroll pašventino šią bažnyčią, laikė šv. Mišias ir išgyrė kleboną Rusteiką ir parapijiečius. Be paties vyskupo šventinimo ir pietuose dalyvavo monsignorai Strecker, Larkin, Hack, keli kunigai ir 18 seserų vienuolių.

Ne tik kun. klebono Rusteikos tėveliams ir broliui yra malonu matyti jį gražiai veikiančią, bet ir visiems lietuviams. Tėvelis So. Bostone

SNIPŠNYTIS su partizanais

LIETUVIŲ TEATRAS BOSTONE

Henriko Kačinsko

dramos studija stato

Antano Gustaičio

"ŠILKINIAI PANČIAI"

I veiksmo komedija

ir

"SEKMINIŲ VAINIKAS"

I veiksmo vaizdelis

Dekoracijos ir kostiumai dail. Viktoro Andriūšio

Pirmas vaidinimas įvyks gegužės mėn. 7 d., 3 val. p.p. Thomas Park High School salėje
Biletų kainos \$1.50 ir \$1.00

gražiai darbuojasi. Gausiai aukoja parapijai. Jo sūnui kunigui sekasi veikti tolimoje Kansas valstybėje.

Nauji lietuviai subdiakonai

Bostono arkivyskupijos kunigų seminarijos klierikai, Antanas P. Kneizys iš Norwood, Edvardas Sviokla iš Brockton, ir Juozas Svirskis iš Haverhill, įšventinti į subdiakonus. Nuoširdžiai sveikiname!

Piknikieriai atgija

Pereitą sekmadienį šv. Petro parapijos bažnyčioje kunigų buvo paskelbta metinė parapijai rinkliava, vieton parapijos metinio išvažiavimo, daromo geg. 7 d. Parapijiečiai buvo prašomi paaukoti, kiek jie praleisdavo parapijos pikniko proga arba dienos uždarbi.

Į šį pranešimą parapijiečiai jautriai atsiliepia ir aukoja. Kai kurie po daug aukoja. Ponia Barbora Gailiūnienė, vieton našliško centelio, poklojo \$20.00.

Atvažiuoja "Raulas" iš Norwood

Norwoodo Sodalietės ir veikejai trečtiniai sėkmingai, Norwoode, suvaidino Jono Tarvydo muzikalę komediją "Raulas". Kurie southbostoniečiai matė "Raulą" Norwoode, jiems labai patiko šis veikalas. Todėl jie paprašė Federacijos skyrių, kad pakviestų "Raulą" atvažiuoti į So. Bostoną.

"Raulas" atvažiuoja į So. Bostoną, geg. 14 d., 7:30 v.v. pasirodyti visoje savo galioje pobažnytinėje salėje. Manome, kad visas South Bostonas pasitikės "Raulą" iš Norwoodo. Prašome visus jaunus ir senus amerikonus susipažinti su "Raulu" ir jo kompanija. "Raulą" pamatyti bus prašoma prie durų "pusrublinė" dovanėlė katalikiškai veiklai plėsti. Visi su "Raulu"!

Vakarienė

Sekm., geg. 7 d., 5 val. p.p. Dorchesterio Liet. klubas rengia Motinoms pagerbti puikią vakarienę, Dorchesterio klubo patalpose, 1810 Dorchester Ave., Dorchester, Mass. Kviečia visus dalyvauti. Rengėjai.

Aukos BALF-ui

Lietuvių ūkininkų transporto fondui paukojo: Lietuvių Inžinierių ir Architektų D-ja Bostone — \$20.00; Stasys Griėžė - Jurgelevičius \$5.00. Aukojusiems nuoširdžiai dėkoja

Bostono BALFo valdyba

Kan. M. Sandanavičius, balandžio mėn. 26 d. išlipęs į Amerikos krantus ir laikinai sustojęs Bostone, aplankė "Darbininko" redakciją ir paliko jausmingą laišką, kurį čia spausdiname.

Kan. M. Sandanavičius yra gimęs 1900 m. rugsėjo mėn. 18 d. Jaučakių km., Vilkiijos parap., Kauno apskr. Kunigu tapo 1925 m. birželio mėn. 14 d. Visą laiką dirbo Kauno Arkivyskupo kanceliarijoje ir profesoriavo Kauno Metropolijos Kunigų Seminarijoje. Tremtyje paskutiniu laiku gyvenęs Uelzen m. (Britų zonoje), patarnaudamas įvairių DP Campų katalikams.

BALF pramogos

Lietuvių senelių ir ligonių, liekančių tremtyje, šelpimo fondui sudaryti Bostono BALF ruošia, tarp kito, š.m. gegužės mėn. 20 d., šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių Piliečių klubo svetainėje įvairių vakarą. Bus kortavimas, dovanos ir daug kitokių dar nematytų žaidimų bei špousų, kurių parūpins vakaro dalyviams neseniai atvykęs iš tremties žinomas mūsų menininkas J. Vasiliauskas.

Š. m. liepos mėn. 16 d., sekmadienį, BALF ruošia visų Bostono lietuvių iškilą (pikniką) Romuvos parke, Brocktone, taip pat su labai įdomia programa.

Būtų gera, jeigu kitos mūsų organizacijos, atsižvelgdamos į BALF svarbius tikslus, susilaikytų nuo savų parengimų, minėtomis dienomis ir paragintų savo narius dalyvauti BALF pramogose.

Bostono BALF valdyba.

Mikas Vaidyla

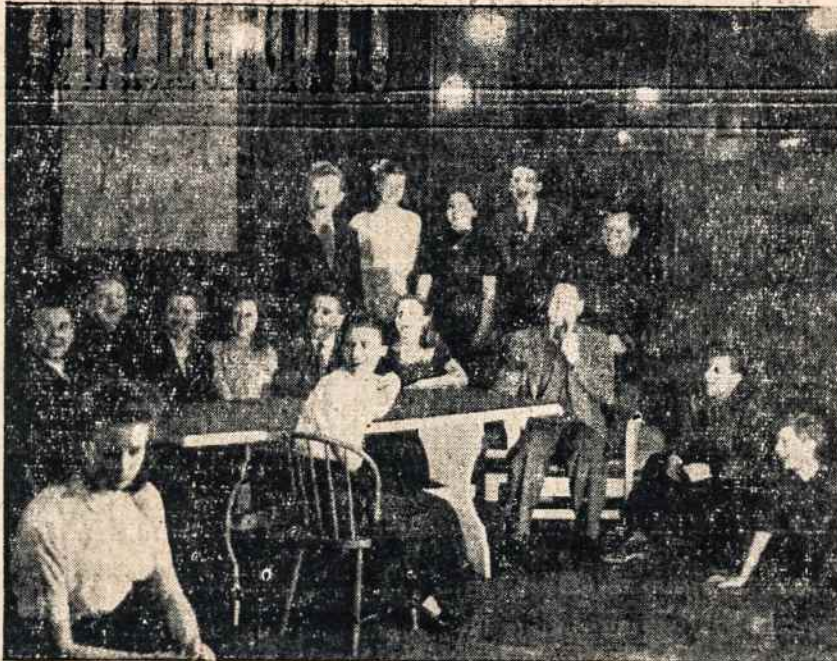
Amerikos Lietuvių Tarybos išdininkas ir "Sandaros" laikraščio redaktorius iš Chicago, ALT reikalais lankydamasis New York, buvo atvykęs taip pat į Bostoną ir ta proga užėjęs į "Darbininko" redakciją. Pasidalyta kelionis mintimis apie ALT veikimą ir Amerikos lietuvių laikraščius.

Rašytojų suvažiavimas Bostone

Š. m. gegužės mėn. 6 d., šeštadienį, 3 val. po pietų (So. Bostone, 546 E. Broadway) Amerikoje gyvenantieji lietuviai rašytojai susirenka į suvažiavimą aptarti įvairių kultūrinių reikalų ir rinkti naujos valdybos. Jie dalyvaus taip pat ir Bostono lietuvių dramų studijos spektaklyje balandžio mėn. 7 d.

Parodė komunistų žiaurumą vaizdais

Šeštadienį, balandžio 29 d., bažnytinėje salėje inžinierius Kazys Daugėla parodė vaizdais, kaip lietuviai buvo bolševikų kankinami laike pirmosios okupacijos Lietuvoje. Fotografijos buvo padarytos Lietuvoje, bolševikams iš Lietuvos išbėgus. Buvo parodyta požeminių kamerų vaizdai, kur komunistai požemiuose kankindavo ir dažnai ten likviduodavo žmones, nes iš pavelsių matosi sienose šaudymo žymės; komunistų išžudytosios Proveniškių koncentracijos stovyklos lavonų krūvos ir kitus žiauriai komunistų išžudytųjų vaizdus. Taip pat buvo parodyti vaizdai iš vargingo lietuvių tremties gyvenimo per 4 metus, kuris ir dabar nepasibaigęs. Tas tremties gyvenimas buvo tiesioginė paseka patirto lietuvių komunistų žiaurumo pirmaisiais okupacijos metais.

Lietuvių Dramos Studija repetacijos metu, vadovaujama Henriko Kačinsko

SEKMINIŲ VAINIKAS IR ŠILKINIAI PANČIAI

Kad Sekminės yra nebetoli, visiems aišku, bet kaip jos gali žmogų sumazgyti ir suraizgyti šilkiniais pančiais, tur būt, nedaug kam ateina į galvą. Verta tad susidomėti ir patirti, kaip apie tai yra galvojęs rašytojas Antanas Gustaitis, kurdamas tuodu veikalus.

Jie jau surežisuoti igudusio aktoriaus Henriko Kačinsko rankos, kuri per 7 mėnesius maigė ir lamdė dramų studijos lankytojus. Jų yra apie 20, tų pasiryžėlių, kurie ir dirbdami ir mokydami eis sunkiu vaidybos keliu. Daug įdėta darbo, rūpesčio ir vargo, kad Bostono lietuviai galėtų pasidžiaugti dar vienu meno popiečiu, prieš prasidedant vasarai.

Vasara prasideda Sekminėmis, bet dramų studijos vaidinimas prasidės "Šilkiniais pančiais", vieno veiksmo komedija, arba tokiu vienu atsitikimu, kaip čia, Amerikoje, susitiko dėdė su savo giminaičiu iš Vokietijos. Gal būt, panašią komediją kur nors ir kada nors vaidino pats gyvenimas, bet čia išvysime ją scenoje. O scenoje viskas yra dailiau ir, jei norite, juokingiau.

Paskui matysime ir "Sekminių vainikus" — lietuvišką sodyba, kurią vieni palikome seniau, o kiti vėliau. Čia paukęs jaunimas visai joms nema-

taigi, turėsimė nepaprastą So. Bostone sekmadienio popietį. Po gražaus Lietuvių Radio valandos koncerto, bus nauja meno šventė. Vaidinimas prasidės 3 val. po pietų, gegužės 7 d., sekmadienį, Thomas Park High School salėje. Nepatingėkime pakopėti į tą kalnelį. Nusileisime iš jo tikrai patenkinti ir atsidusę: "Gražu, tikrai buvo gražu, tik gaila, kad jau pasibaigė. Kad tik tie aktoriai nepamirštų ir vėl mums surengti tokį šventišką popietį.

Svarbus Pranešimas

LRKSA 94 kuopos valdyba š. m. gegužės - May 5 d. 7 v. 30 min. vakare "Darbininko" namuose šaukia nepaprastą susirinkimą, išrinkimui delegatų į būsimąjį 57-tą seimą, įvykstantį, Detroitė.

Valdyba kviečia visus narius skaitlingai dalyvauti ir išrinkti geriausius delegatus. Stasys Jakutis, sekretorius.

Ponui Jonui L. Kasmauskui Roslindale, Mass. PADĖKA

Niekados neužmirštamam, gerajam mūsų globėjui, sponseriui, darusiam mums, visiškai Tamstai nepažįstamiems, afidevitus persikelti iš Europos į Ameriką, vėliau sudariusiam darbo ir buto garantijas, užstaciūsimas piniginių užstatą, siuntusiam maisto ir drabužių pakietus ir tėviškai padedančiam čia isikurti tariame nuoširdų lietuvišką dėkui.

Vilniškiai. 1950 m. gegužės 1 d. So. Boston.

Lietuviško klasikinio Baletu koncertas

Įvyksta pirmą kartą Bostone High School (Thomas Park) patalpose, š. m. gegužės 28 d., 3:30 po pietų. Koncertą ruošia ir jame aktyviai dalyvauja buv. Kauno Valst. Teatro baletu artistai T. Babuškinaitė ir A. Liepinas. Be to, koncerte dalyvauja žinoma Bostono baletu artistė šokėja Roberta Onickman.

Programoje ištraukos iš baletų veikalų, kurie buvo pastatyti Kauno teatre: Mieganti Gražuolė, Copelia, Don Kichotas, Silfidas, Reimonda ir kit.

Koncerto tikslas sukurti lietuvišką klasikinio baletu studiją. Rengėjai.

Columbia Yacht klubas

praėitą šeštadienį So. Bostone turėjo metinę atidarymo pramogą, bankietą ir šokių klubo patalpose, Strandway. Parengimo pirmininku buvo jachtos komandierius buvo Frank Conley, o toastmasteriu — buvęs komandierius, senatorius John E. Powers.

Tėvų Marijonų statybos vajui prasidėjus

Tėvų Marijonų Bendradarbių seimas, įvykęs š. m. kovo 5 d. Čikagoje, nutarė praveisti vajų šūkiu: "Amerikos Lietuviai! Įamžinkime Arkivyskupo Jurgio Matulevičiaus, MIC, ir Lietuvių vardą Amerikoje!" Tam tikslui statoma aukštoji mokykla, spaustuvė ir vienuolynas. Be to, "įamžinimui Arkivyskupo Jurgio Matulevičiaus, MIC, ir lietuvių vardo

Amerikoje" organizuojamas Fundatorių, Rėmėjų ir Gerardarių fondas. Fundatoriai yra garbės ir eiliniai: Garbės, kurie naujai statybai aukoja \$1,000.00, Eiliniai — \$500.00. Visi, kurie prisideda pagal savo išgalės, kad ir mažiausia auka skaitosi Rėmėjais. Gerardariai yra tie, kurie savo darbą ir laiką pašvenčia statybos labui.

Prezidentas aplankys Bostoną

Prezidentas Truman prišuntė Bostono mayorui Hynes laišką, kuriame išreiškia vilties, kad valstybės reikalai gal ir nesutrukdys jo atvykti į Bostoną, į didįjį miesto jubiliejų, kuris bus švenčiamas gegužės 18-22 d.

Tautinis festivalis Bostone

Š. m. gegužės mėn. 6 ir 7 d. Bostone (Y.W.C.A. Building, 140 Clarendon St.) bus Naujosios Anglijos šeštasis tarptautinis festivalis. Dalyvaus Naujosios Anglijos įvairios šokėjų grupės, o taip pat airių, švedų, lietuvių, lenkų ir kitų tautų. Lietuvius atstovaus Onos Ivaškienės tautinių šokių grupė. Mazieji šokėjai dalyvaus šeštadienio programoje (2:30 p.p.), o vyresnieji — sekmadienio (8:00 val. v.). Taip pat bus ir paroda liaudies meno eksponatų, knygų ir laikraščių. Įėjimas suaugusiems 75 ct., vaikams — 40 c.

Gub. Paul A. Dever

pirmadienį, gegužės 1 d., Municipal Building salėje, So. Bostone, padarė pranešimą apie savo administracijos veiklą. Susirinkimui vadovavo senatorius John E. Powers. Buvo graži pasilinksminimo programa. Tarp kitų, dalyvaus kongresmanas John W. McCormack, apskrities prokuroras William J. Foley ir kiti įžymūs valst. ir miesto pareigūnai.

Mirė

Geg. 2 d. miesto ligoninėje mirė 10 dienų sirgęs, Adomas Šumyla, 62 metų, gyv. 11 Brinton St., Roxbury, Mass. Amerikoje pragyveno 43 metus. Paliko žmoną Oną (Auginaitę), 3 sūnus, dukterį ir seserį. Pašarvotas savo namuose. Laidojamas, iš šv. Petro parapijos bažnyčios, penktadienį, geg. 5 d., 9 v. r., Naujos Kalvarijos kapinėse. Melskimės už mirusius. Jie melsis už mus.

Namai parduodami So. Bostone

City Point 3 butų po 5 kambarius su patogumais už \$2700—
Arti Broadway 6 butų po 4 kambarius su patogumais, beveik naujas, didelės pajamos, už \$8500 parduoda
Antanas Juknevičius
545 Broadway, So. Boston
Tel. SO 8-0605

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

WESX — 1230 kilocycles, Salem, Mass.

Šeštadienį, gegužės 6 d., 1:15val. p. pietų įvyks Lietuvių Radio Valandos programa. Iš WESX radio stoties — 1230 kilocycles, Salem, Mass. bus transliuojamos liaudies dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kalbos.

Jeigu norite ką nors paskelbti ar pasveikinti, tai siųskite savo pranešimus ir sveikinimus šiuo adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR

366 West Broadway South Boston 27, Mass.
Telephonai: S Outh Boston 8-6608 arba NORWOOD 7-1449

Visi ruoškitės į "DARBININKO" Seiminį KONCERTĄ, Sekmadienį, Birželio - June 4, 1950, Municipal Building salėj, So. Boston.